

ABRUDAN, MIRCEA- GHEORGHE

Institutul de Istorie „George

Baritiu” din Cluj-Napoca al
Academiei Române
Str. M. Kogălniceanu nr. 12-14
400088, Cluj-Napoca
email: mirceapadre@yahoo.com

STUDII

1 octombrie 2014 - prezent: Doctorat în cotutelă la Universitatea „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, Şcoala doctorală „Isidor Todoran” şi la Universitatea din Bucureşti, Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, titlul tezei de doctorat: „Clerul militar ortodox din Imperiul habsburgic între domnia lui Iosif al II-lea şi Primul Război Mondial”; Coordonatori ştiinţifici: Pr. Prof. Univ. Dr. Ioan-Vasile Leb, Pr. Prof. Univ. Dr. Mihail-Simeon Săsăujan.

1 octombrie 2010 - 30 septembrie 2013: Doctorat la Universitatea „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Istorie şi Filosofie, Şcoala doctorală Istorie. Civilizaţie. Cultură, 2010-2013, titlul tezei de doctorat: „Ortodoxie şi Luteranism în Transilvania între anii 1848-1918, evoluţie istorică şi relaţii confesionale”; Coordonator ştiinţific Prof. Univ. Dr. Rudolf Gräf, data susţinerii doctoratului: 13 noiembrie 2013, calificativ obţinut: „Excelent/Summa cum laude”. Titlu acordat în baza Ordinului Ministrului Educaţiei Naţionale nr. 165 din 07.04.2014; Diplomă de Doctorat, nr. 335 din 16 iunie 2014.

1 octombrie 2008 - 30 iulie 2010: Masterat „Istoria Europei de Sud - Est/Joint Degree Programme in History of Sout-Eastern Europe” organizat de Universitatea „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, „Karl-Franzens Universität Graz” din Austria şi Universitatea Ljubljana din Slovenia. Mobilitate universitară Erasmus în semestrul de iarnă din anul universitar 2009-2010 la Universitatea „Karl-Franzens” din Graz/Austria. Diplomă de Master, nr. 2654 din 26.05.2011. Media examenului de disertaţie: 10 (zece). Media de promovare a studiilor: 9.83.

1 octombrie 2005 - 30 iulie 2009: Studii de licenţă la Universitatea „Babeş-Bolyai” din Cluj-Napoca, Facultatea de Teologie Ortodoxă, specializarea Teologie Ortodoxă Pastorală. Diplomă de Licenţă, nr. 4447 din 09.03.2010. Media examenului de licenţă: 10 (zece). Media de promovare a anilor de studii: 9.49.

1 octombrie 2005 - 30 iulie 2008: Studii de licenţă la Universitatea „Babeş-Bolyai”, Facultatea de Istorie şi Filosofie, Specializarea Istorie,

limba de studiu germană. Diplomă de Licență, nr. 261 din 11.05.2009. Media examenului de licență: 10 (zece). Media de promovare a anilor de studii: 9.33.

Octombrie 2005 - iulie 2008: Modul integral de pregătire pedagogică a absolvenților pentru activitățile de predare în învățământ, în cadrul Departamentului pentru Pregătirea Personalului Didactic, Nivelul I, al Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca. Certificat de absolvire Seria B Nr. 0028037, eliberat în data de 03.02.2016.

Iunie - iulie 2005: Examenul de bacalaureat la Colegiul Național „George Coșbuc”, din localitatea Cluj-Napoca, județul Cluj. Diplomă de Bacalaureat Seria U Nr. 0160953, eliberată în 18 iulie 2005. Media generală a examenului: 9.26 (nouă 26%).

15 septembrie 2001 - 15 iulie 2005: Studii liceale la Colegiul Național „George Coșbuc” din Cluj-Napoca, județul Cluj, filiera teoretică, profilul uman, specializarea filologie, secția germană. Certificat de absolvire a liceului Seria A Nr. 0218816, eliberat în 18 iulie 2005. Media generală a anilor de liceu: 9.56 (nouă 56%).

DOMENII DE CERCETARE ȘI PRINCIPALELE COMPETENȚE

Istoria premodernă și modernă a Transilvaniei; Istoria Imperiului Habsburgic în secolele XVIII-XIX; Răscoala lui Horea; Istoria Bisericii Ortodoxe din Transilvania, Banat și Bucovina în secolele XVIII-XIX; Istoria graniței militare din Transilvania și Banat; Oltenia sub stăpânire austriacă; Viața, activitatea și opera mitropolitului Andrei Șaguna; Memorialistica Primului Război Mondial; Biografia și opera academicianului Ioan Lupaș.

Limba maternă Română

Alte limbi străine cunoscute	INȚELEGERE		VORBIRE		SCRIERE
	Ascultare	Citire	Participare la conversație	Discurs oral	
germană	C2	C2	C2	C2	C1
	<i>Deutsches Sprachdiplom. Zweite Stufe - emisă de Ständige Konferenz der Kultusminister der Länder in der Bundesrepublik Deutschland, în 04.03.2005</i>				
engleză	C1	C1	C1	C1	B1

Certificat de Competență Lingvistică în Limba engleză – emis de Centrul de Limbi Moderne ALPHA al Facultății de Litere, Universitatea „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca, Nr. 9/2050 din 10.05.2008

franceză	B1 A1	B2	A1	A1
----------	----------	----	----	----

EXPERIENȚĂ ȘTIINȚIFICĂ ȘI PROFESIONALĂ

1 martie 2018 - 31 august 2020: membru în grantul *Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniul istoric și identități cultural-lingvistice* (ROMIMAG), cod proiect PN-III-P1-1.2-PCCDI-2017-0326, nr. Contract 49PCCDI din 01/03/2018, implementat în parteneriat de Universitatea Babeș-Bolyai, Academia Română filiala Cluj-Napoca și Universitatea Națională de Arte București. Responsabil proiect P4-AR-FC: Imaginarul religios românesc. Tema de cercetare „Edificii religioase fortificate din România”. Director proiect P4: pr. prof. univ. dr. Ioan Chirilă, director general al proiectului: prof. univ. dr. Corin Braga.

1 septembrie 2017 - prezent: cercetător științific III, Institutul de Istorie George Barițiu, Academia Română, filial Cluj-Napoca, sectorul istorie națională.

1 ianuarie 2017 - 31 august 2017: cercetător științific III ½ normă la Centrul de Studii Transilvane, Academia Română, filiala Cluj-Napoca.

ACTIVITATE DIDACTICĂ

Februarie - iunie 2016: Cadru didactic asociat la Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de Studii Europene, Departamentul de Studii americane și germane, Specializarea Relații Internaționale și Studii Europene, anul I, limba germană. Organizarea seminariilor: „EU Institutionen” (Instituțiile Uniunii Europene) și „Einführung in der wissenschaftlichen Forschung der Sozialwissenschaften” (Introducere în cercetarea științifică a științelor sociale).

COMPETENȚE SPECIALE

Cunoștințe de paleografie germană (Frakturschrift) și paleografie română-chirilică.

BURSE ȘI STAGII DE CERCETARE

31 martie - 5 aprilie 2019: Viena, Austria, deplasare de cercetare și documentare la Arhivele de Stat ale Austriei, Biblioteca Națională a Austriei și la Biblioteca Universității din Viena, cu suportul financiar al programului de cercetare ROMIMAG, „Enciclopedia imaginariilor din România. Patrimoniul istoric și identități cultural-lingvistice”.

1 septembrie 2014 - 31 august 2015: Cercetare postdoctorală cu bursă finanțată prin „Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane în cadrul proiectului „Tineri cercetători de succes - dezvoltare profesională în context interdisciplinar și internațional”, POSDRU/159/1.5/S/132400. Beneficiar: Universitatea Babeș-Bolyai și Academia Română filiala Cluj-Napoca. Titlul proiectului individual de cercetare: *Primului Război Mondial în istoriografia și memorialistica sașilor din Transilvania*; mentor: Prof. univ. dr. Nicolae Bocșan. Mobilități externe: la Viena, Arhivele de Stat ale Austriei, Biblioteca Națională a Austriei, Universitatea din Viena (iunie-iulie 2015, noiembrie-decembrie 2015).

1 iunie 2012 - 31 august 2012: Bursier doctoral la „Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians-Universität München”/Germania prin programul 1.5 „Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării”. Titlul proiectului: „Studii doctorale moderne: internaționalizare și interdisciplinaritate”. Cod Contract: POSDRU/107/1.5/S/7.

1 octombrie 2012 - 31 decembrie 2012: Bursier doctoral la Universitatea din Viena prin programul 1.5 „Programe doctorale și postdoctorale în sprijinul cercetării”. Titlul proiectului: „Studii doctorale moderne: internaționalizare și interdisciplinaritate”. Cod Contract: POSDRU/107/1.5/S/7.

1 octombrie 2008 - 28 februarie 2009: Bursier Erasmus la Universitatea „Karl-Franzens” din Graz/Austria.

ORGANIZATOR AL UNOR CONFERINȚE SAU PANELURI LA CONFERINȚE INTERNAȚIONALE (INCLUSIV DIN ROMÂNIA)

Organizarea panelului „Istoria Bisericii: teorie și metodologie” în cadrul Conferinței științifice internaționale *„Istoria și scrisul istoric azi: opțiuni metodologice, paradigme, agendă”*, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, filiala Cluj-Napoca și Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, între 2-5 februarie 2020, Cluj-Napoca.

MEMBRU ÎN ASOCIAȚII ACADEMICE ȘI PROFESIONALE

Membru al Asociației *Asociația Societatea Istorică „George Barițiu”*, Cluj-Napoca, începând cu anul 2019.

Membru de onoare al Despărțământului Năsăud al Asociațiunii Transilvane pentru Literatura Română și Cultura Poporului Român, din 10 februarie 2018.

Membru al Institutului de Istorie Ecleziastică „Nicolae Bocșan” din cadrul Universității „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, începând cu anul 2016.

Membru al „International Ecumenical Fellowship”, secțiunea română „Asociația Prieteniei Ecumenice din România (1 iunie 2009-31 decembrie 2020).

Membru al Asociației de Studii Transilvane/Verein für siebenbürgische Landeskunde, Sibiu-Heidelberg, începând cu anul 2007.

PREMII ȘI DISCTINCTII

Premiul „Dumitru Stăniloae” al *Academiei Române* pentru lucrarea *Ortodoxie și Luteranism în Transilvania între Revoluția pașoptistă și Marea Unire*, Editura Andreiana/Presă Universitară Clujeană, Sibiu/Cluj-Napoca, 2015, 934 p., București, 15 decembrie 2017.

Premiul „Dimitrie Cantemir” al *Academiei Oamenilor de Știință din România* pentru cartea *Descrierea Olteniei la 1723*, Editura Istros/Centrul de Studii Transilvane, Brăila/Cluj-Napoca, 2017, București, 5 aprilie 2019.

Premiul „Matei Brâncoveanu” al *Fundației Alexandrion*, secțiunea realizări profesionale remarcabile în istorie în anul 2017, pentru lucrarea *Friedrich Schwantz von Springfels: Descrierea Olteniei la 1723*, Ediție, traducere din limba germană, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe Abrudan, Prefață de Ioan-Aurel Pop, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros/Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Brăila/Cluj-Napoca, 2017, 334 p., București, 12 decembrie 2017.

Premiul „Virgil Cândea” oferit de *Asociația Sanda și Virgil Cândea* și de *Fundația culturală magazin istoric* pentru volumul *Friedrich Schwantz von Springfels: Descrierea Olteniei la 1723*, Ediție, traducere din limba germană, studiu introductiv, note și indice de Mircea-Gheorghe Abrudan, Prefață de Ioan-Aurel Pop, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros/Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Brăila/Cluj-Napoca, 2017, 334 p., București, 24 aprilie 2018.

Premiul al II-lea din partea *Arhivelor Naționale ale României* în cadrul „Premiilor Arhivelor Naționale, ediția a VI-a - 2015”, pentru contribuțiile în domeniul valorificării documentelor aflate în păstrarea Arhivelor Naționale ale României, București, 16 martie 2016.

Medalia omagială „Episcop Ioan Popasu” din partea *Episcopiei Ortodoxe Române a Caransebeșului*, Caransebeș, 25 aprilie 2015.

Distincția „Crucea șaguniană pentru mireni”, acordată de *Mitropolia Ardealului*, Sibiu, 7 iunie 2018.

„Medalia Centenar”, conferită de Primăria Municipiului Arad și de Consiliul Județean Arad pentru merite deosebite în cercetarea istoriei Aradului, Arad, 21 noiembrie 2018.

Distincția „Crucea Transilvană”, acordată de *Mitropolia Clujului, Maramureșului și Sălajului*, Cluj-Napoca, 23 octombrie 2020.

EVALUĂRI ȘI MENTORING

Peer-reviewer și membru în colegiul științific la diferite reviste de specialitate din domeniul științelor istorice, teologice și studiilor culturale din România, precum: „Anuarul Institutului de Istorie «George Barițiu» - Series Historica”; „Transylvanian Review”; „Astra Sabesiensis”; „Astra Salvensis”; „Vocea Olteniei”.

REFERINTE

Citări în peste 370 de lucrări (cărți, studii și articole), în conformitate cu datele oferite de platformele academice: www.academia.edu, www.researchgate.net și www.scholar.google.com, precum:

Kurt Scharr, *Der griechisch-orientalische Religionsfonds der Bukowina 1783-1949. Kontinuitäten und Brüche einer prägenden Institution des Josephinismus*, (Veröffentlichungen der Kommission für Neuere Geschichte Österreichs, Band 119), Böhlau Verlag, Wien-Köln-Weimar, 2020; Daniela Deteșan, „Anul 1919 în Protopopiatul Ortodox Săliște”, în Oana Mihaela Tămaș, Ioan Bolovan (coord.), *Între Război și Pace. Românii și Europa Central-Răsăriteană la finalul primei conflagrații mondiale*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2020; Sorana Maier, Pr. Constantin Necula, *Asociațiunea ASTRA – recuperarea unei Memorii culturale I. Întemeietorii*, Editura Eikon, București, 2020; Andrei Nacu, „Die Darstellung der siebenbürgisch-sächsischen Stühle auf der ‘Luchsensteinischen’ Karte von Siebenbürgen (Nova Principatus Transilvaniae Tabula, 1751)”, in *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, 42 (113), Köln-Weimar-Wien, 2019; Petroniu Florea, *Teologie sistematică și istorie bisericească*, Editura Episcopiei Sălajului, Zalău, 2019; Cristinel Ioja, Filip Albu, Tiberiu Ardelean (coord.), *Biserica Ortodoxă Română și Marea Unire de la 1918: contribuția teologiei arădene*, Editura Universitaria/Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2019; Răducu Rușeț, *Aspecte privind istoria copiilor din Transilvania în a doua jumătate a secolului al XIX-lea: proiectul de lege din anul 1891*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2019; Ana Victoria Sima, „Refugees in Their Own Country Women, Children and Elderly People Caught up in the

Transylvanian Theaters of War during the Great War”, in *Transylvanian Review*, Vol. XXVIII, No. 1, Spring 2019; Constantin Claudiu Cotan, *Biserica Ortodoxă Română în timpul Primului Război Mondial*, Editura Basilica, București, 2018; Olivia Spiridon, Die Siebenbürgenfront 1916 in der Erfahrung der Siebenbürger Sachsen, în Gundula Gahlen, Deniza Petrova, Oliver Stein (Hg.), *Die unbekannt Front. Der Erste Weltkrieg in Rumänien*, Campus Verlag, Frankfurt/New York, 2018; Gabriel-Viorel Gârdan, „Omagiul ortodocșilor din protopresbiteratul Clujului la jubileul mitropolitului Andrei Șaguna”, în vol. *Nicolae Bocșan. Istoria sub semnul Generozității și Umanității*, coord. De Ioan Aurel Pop, Ioan Bolovan, Mihaela Bedecan, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018; Cosmin Cosmuța, Andreea Dăncilă-Ineoan, Emanuil Ineoan, Bogdan Ivanov, *Prezențe clericale transilvănene la Marea Unire de la Alba Iulia - 1 Decembrie 1918 -*, Ed. Renașterea, Cluj-Napoca, 2018; Nicolae Afrapt, *Românii de pe Valea Sebeșului din tranșeele Marelui Război la Mărta Adunare de la Alba Iulia, 1914-1919*, prefață Ionuț Costea, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018; Constantin Necula, Sorana Maier, *Sibiu-case cu suflet. La un centenar de unitate*, București, Editura Eikon, 2018; Pr. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, „Țara Năsăudului” în timpul Primului Război Mondial-aspecte memorialistice, socio-economice și culturale-, Volumul 1, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2018; Zenovie Cărlugea, *Lucian Blaga și lumea Banatului*, Iași, Editura Tipo Moldova, 2018; Hansotto Drotloff, „Die Rumänen und die Sachsen aus Mediasch bis 1848-1849, zwischen Erstarkendem Selbstbewusstsein und Nachbarschaftlichem Miteinander”, în *Anuarul Institutului de Istorie George Barițiu din Cluj-Napoca*, tom LVII, 2018; Ioan Muntean, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Ed. Partoș, Timișoara, 2018; Sorin Mitu (editor), *Entangled Identities. Regionalism, Society, Ethnicity, Confession and Gender in Transylvania (18th-19th Century)*, Argonaut Publishing/Symphologic Publishing, Cluj-Napoca/Gatineau, 2014; Acad. Mircea Păcurariu, *O viață dăruită Bisericii și Neamului. Sfântul Ierarh Andrei Șaguna, Mitropolitul Transilvaniei*, Editura Andreiana, Sibiu, 2012; Nicolae Bocșan, „Andrei Șaguna și Protopopiatul Clujului”, în Paul Brusanowski, Nicolae Chifăr, Emanuel-Pavel Tăvală (coord), *File de istorie. Prețuire și recunoștință pr. prof. dr. Mircea Păcurariu*, Presa Universitară Clujeană/Editura Andreiana, Cluj-Napoca/Sibiu, 2012; Sorin Mitu, *Identități moderne în Transilvania*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016; Ion Cârja, „Dilemele conviețuirii. Ortodocși și greco-catolici în Transilvania (a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX)”, în *Arhivele Bistriței, Anul II, Fascicula 2 (6). Relații interconfesionale în Transilvania*,

Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017; Oana Mihaela Tămaș, *Război și memorie. Scrieri românești despre Marele Război*, Academia Română/Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015; Răzvan Perșa, „Apariția și dezvoltarea sistemului de organizare parohială în Biserica Ortodoxă”, în Vasile Stanciu, Cristian Sonea (coord), *Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare. Lucrările simpozionului internațional de Teologie, Istorie, Muzicologie și Artă, 3-4 noiembrie 2015, Vol. I*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016; *World War I. The Other Face of the War*, Edited by Ioan Bolovan, Rudolf Gräf, Harald Heppner, Oana Mihaela Tămaș, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies/Cluj University Press, Cluj-Napoca, 2016; *Sebastian Stanca (1878-1947). Un cleric cărturar din Sebeșul de altădată*, coordonatori Mihai-Octavian Groza, Gabriela-Margareta Nisipeanu, Iuliu-Marius Morariu, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016; Voichița Bițu, Bogdan Andriescu, *Andrei Șaguna (1808-1873). Biobibliografie*, ediția a II-a, revizuită și adăugită, Editura Andreiana/ Editura Armanis, Sibiu, 2012.

ANEXA

Lista lucrărilor științifice:

Cărți și monografii:

1. **Mircea-Gheorghe Abrudan**, *Protopopul Aurel Munteanu (1882-1940), martir al poporului român și mucenic al Bisericii Ortodoxe*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020, 265 p. (ISBN 978-606-607-325-7).

2. *Patrimoniu istorico-juridic românesc din Mărginimea Sibiului (Rășinari, Săliște). Studii și ediție critică de documente*, [Biografii istorice transilvane XV], coord. Ela Cosma, autori și editori: **Mircea-Gheorghe Abrudan**, Marius Boromiz, Alexandru Bucur, Ela Cosma, Daniela Deteșan, Livia Magina, Tatiana Onilov, Vasile Rus, Victor V. Vizauer Argonaut Publishing-Symphologic Publishing, Cluj-Napoca - Gatineau, 2020, 870 p. (ISBN 978-973-109-966-8; ISBN 978-1-988192-20-8) .

3. Corneliu Pădurean, Doru Sinaci (coord.), *Centenarele României, Centenarele Aradului (1918/1919-2018/2019)*, autori: **Mircea-Gheorghe Abrudan**, Marilena Ioana Baciuc, Gheorghe Benzar, Stelean-Ioan Boia, Ioan Bolovan, Vasile Dudaș, Ioan Veniamin Geoldeș, Marian Gheorghe, Marius-Ioan Grec, Mihai Handaric, Mihaela Mehedinti-Beian, Beata Menesi, Ioan Micle, Dorel Moțiu, Lucian Petru Mureșan, Adrian Nițu, Corneliu Pădurean, Doru Sinaci, Valeria Soroștineanu, Laurențiu-Ștefan Szemkovics, Ioan

Valeriu Tuleu, Petru Ursulescu, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020, 441 p. (ISBN 978-606-797-599-4).

4. **Mircea-Gheorghe Abrudan**, *Ortodoxia românească în istorie și contemporaneitate. Articole, eseuri și note de lectură*, Editura Renașterea/Felicitas Publishing House, Cluj-Napoca/Stockholm, 2019, 565 p. (ISBN 978-606-607-300-4, ISBN 978-91-984144-5-5).

5. Petru-Ioan Ilea (coord.), Cristian Bârsu, **Mircea Gheorghe Abrudan**, Călin Ficior, Cătălin Ghiț, *Bucuria credinței. Părintele Episcop Vasile Flueraș la 70 de ani*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, 543 p. + ilustrații (ISBN 978-606-607-262-5)

6. *Friedrich Schwantz von Springfels: Descrierea Olteniei la 1723*, Ediție, traducere din limba germană, studiu introductiv, note și indice de **Mircea-Gheorghe Abrudan**, Prefață de Ioan-Aurel Pop, Muzeul Brăilei „Carol I”, Editura Istros/Academia Română. Centrul de Studii Transilvane, Brăila/Cluj-Napoca, 2017, 334 p. + DVD (ISBN 978-606-8694-68-9, ISBN 978-606-654-253-1).

7. **Mircea-Gheorghe Abrudan**, *Ortodoxie și Luteranism în Transilvania între Revoluția Pașoptistă și Marea Unire. Evoluție istorică și relații confesionale*, Editura Andreiana/Presa Universitară Clujeană, Sibiu/Cluj-Napoca, 2015, 934 p. (ISBN 978-606-8602-25-7, ISBN 978-973-595-762-9).

Ediții de documente:

1. *Construind Unirea cea Mare. Vol. I. De la Revoluția pașoptistă la formarea Partidului Național Român (1848-1881)*, volum îngrijit și prefață de **Mircea-Gheorghe Abrudan**, coordonatori: Ioan-Aurel Pop, Ioan Bolovan, Ioana-Mihaela Bonda, Ana Victoria Sima, Teodor Laurențiu Popescu, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2019, 892 p. (ISBN 978-606-797-416-4).

Volume coordonate:

1. Mihai-Octavian Groza, Diana-Maria Dăian, Mircea-Gheorghe Abrudan (editori), *Un episcop și epoca sa. Vasile Moga (1774-1845)*, Editura Argonaut/Editura Andreiana, Cluj-Napoca/Sibiu, 2017, 630 p. (ISSN 2457-8150 ISSN-L 2457-8150).

Ediții critice:

1. Preot acad. Ioan Lupaș, *Prăbușirea Monarhiei Austro-Ungare și Importanța istorică a zilei de 1 Decembrie 1918*, ediție, studiu introductiv, note și indice de **Mircea-Gheorghe Abrudan**, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2018, 144 p. (ISBN 978-606-8694-88-7)

2. Sebastian Stanca, *Contribuția preoțimii române din Ardeal la războiul pentru întregirea neamului (1916-1919)*. Ediție, studiu introductiv, note și indici de Mihai-Octavian Groza și **Mircea-Gheorghe Abrudan**, Editura Argonat/Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Cluj-Napoca/Deva, 2015, 291 p. (ISBN 978-973-109-587-5, ISBN 978-606-8692-14-2).

3. Ioan Lupaș, „Influența Reformei asupra Bisericii românești din Ardeal în secolul XVI”, în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 8, august 2017, pp. 5-14 (ISSN 1843-0287).

Studii și articole în reviste de specialitate:

1. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Fenomenul fundațiilor românești și al filantropilor români ortodocși din Transilvania secolului al XIX-lea”, în *Revista Tabor*, Anul XIV, nr. 12, decembrie 2020, Cluj-Napoca, pp. 56-71 (ISSN 1843-0287).

2. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Istoria, organizarea, muzeul și arhiva protopopiatului ortodox Săliște (1628-1989)”, în *Anuarul Institutului de Istorie „G.Barițiu” - Supliment. Actele conferințelor Institutului de Istorie „George Barițiu” din 2018 și 2019*, LVIX, Cluj-Napoca, 2020, pp. 213-240 (online ISSN 2344-2107; ISSN-L 1584-4390).

3. Mircea-Gheorghe Abrudan, „De la amvon, universitate și academie în beciurile «Securității Poporului»: arestarea preotului profesor dr. Ioan Lupaș în «noaptea demnitarilor» (5-6 mai 1950), în *Îndrumător Bisericesc pe anul de la Hristos 2020*, Anul 168, Editura Andreiana, Sibiu, 2020, pp. 164-191 (ISSN 1842-7227).

4. Mircea-Gheorghe Abrudan, „«At War with Bolshevism» - The Memoirs of Military Chaplain Ioan Dăncilă about the Romanian Army's Campaign in Hungary”, în *Acta Musei Napocensis*, vol. 55/II, Historica 2018, Cluj-Napoca, 2019, pp.45-59.

5. Mircea-Gheorghe Abrudan, „«În luptă cu bolșevismul» - Memoriile Preotului Militar Ioan Dăncilă despre Campania Armatei Române în Ungaria”, în *Misiunea. Revista centrului de cercetare a conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”*, Anul VI, Nr. 1 (6)/2019, pp. 164-177 (ISSN 2360-4190; ISSN-L 2360-4190).

6. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Părintele Academician Ioan Lupaș - făuritor și istoric al Marii Uniri din 1918”, în *Arhivele Bistriței*, Anul IV,

Fascicola 1 (13): Făuritorii Marii Uniri, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2019, pp. 67-122 (ISBN 978-606-37-0560-1, ISSN 2558-8958, ISSN-L: 2558-8958).

7. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Patriarhul Nicodim în evocările ierarhilor transilvăneni: «prietenul», «cărturarul» și «povestitorul sfătos»”, în *Revista Tabor*, Anul XIII, nr. 9, septembrie 2019, Cluj-Napoca, pp. 66-76 (ISSN 1843-0287).

8. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Preotul academician Ioan Lupaș, un cărturar ardelean de trei ori întemnițat pentru „legea românească”, în *Glasul Bucovinei. Revistă trimestrială de istorie și cultură/The Voice of Bukovina. Quarterly Review of History and Culture*, Anul XXV, No. 103-104, Cernăuți-București, 3-4/2019, pp. 34-42 (ISSN 1232-5605).

9. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Academicianul Ioan Lupaș: întemeietor al Institutului de Istorie Națională”, în *Astra Clujeană*, Anul XV, Nr. 1-2, Cluj-Napoca, 2019, pp. 14-21 (ISSN 2284-5321; ISSN-L 2284-5321).

10. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Episcopi, protopopi și preoți ortodocși deputați ai Adunării Naționale de la Alba Iulia”, în *Revista Tabor*, Anul XII, nr. 12, decembrie 2018, Cluj-Napoca, pp. 75-90 (ISSN 1843-0287).

11. Mircea-Gheorghe Abrudan, Răzvan Perșa, „170 de ani de la Hirotonia întru episcop a Sfântului Andrei Șaguna (18 aprilie 1848). Analiza istorică și canonică a documentelor”, în *Revista Tabor*, Anul XII, nr. 4, aprilie 2018, Cluj-Napoca, pp. 21-43 (ISSN 1843-0287).

12. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Henri Mathias Berthelot și românii ardeleni: imaginea generalului francez în «Gazeta Poporului» de la Sibiu”, în *Academica. Revistă editată de Academia Română*, Anul XXVIII, Nr. 12, București, decembrie 2018, pp. 107-111 (ISSN 1220-5737); și în vol. *Pe urmele generalului Henri Mathias Berthelot în România*, îngrijit de Ion Otiman, Ioan Bolovan, Ioan David, Editura David Press Print, Timișoara, 2018, pp. 73-83 (ISBN 978-606-999-051-3).

13. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Părintele Ioan Broșu din Dârstele Brașovului în vâltoarea Marelui Război: un capitol al suferinței clerului ardelean pentru idealul întregirii neamului”, în *Misiunea. Revista centrului de cercetare a conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”*, Anul V, Nr. 1 (5)/2018, pp. 14-27 (ISSN 2360-4190; ISSN-L 2360-4190).

14. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Andrei baron de Șaguna, cofondator și prim președinte al ASTREI”, în *Arhivele Bistriței, Anul III, Fascicula 2 (10): ASTRA și Marea Unire*, coord: Mircea Gelu Buta, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2018, pp. 21-78 (ISBN 978-606-37-0387-4; ISSN 2558-8958, ISSN-L 2558-8958).

15. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sub semnul centenarului Marii Uniri: Unirea Basarabiei cu România la 27 martie 1918”, în *Martyria. Revistă de teologie și spiritualitate ortodoxă*, An III, nr. 3, septembrie-decembrie 2018, pp. 39-49 (ISSN 2501-1804; ISSN-L 2501-1804).
16. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Unirea Basarabiei cu România (27 martie 1918)”, în *Astra Clujeană*, Anul XIV, Nr. 1-2, Cluj-Napoca, 2018, p. 12-15 (ISSN 2284-5321).
17. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Der Erste Weltkrieg in den Erinnerungen der Banater Rumänen und der Siebenbürger Sachsen”, în *Forschungen zur Volks- und Landeskunde*, Band 60, Editura Academiei Române, București, 2017, pp. 73-89 (ISSN 0015-7902).
18. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Under the Sway of Orthodoxy and the Reformation. Romanian-Saxon Confessional Relations in Transylvania between 1688 and 1848”, in *Transylvanian Review/Revue de Transylvanie*, Vol. XXVI, No. 3, Autumn 2017, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, pp. 54-71 (ISSN 1221-1249).
19. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Frontul transilvănean al Marelui Război reflectat în memorialistica sașilor ardeleni”, în *Banatica*, 27/2017, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2017, pp. 587-608 (ISSN 1222-0612).
20. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Fragmente din istoria Primului Război Mondial: arestarea și deportarea preoțimii române din Transilvania”, în *Misiunea. Revista centrului de cercetare a conlucrării Bisericii Ortodoxe cu Armata României „General Paul Teodorescu”*, Anul IV, Nr. 1 (4)/2017, pp. 118-128 (ISSN 2360-4190; ISSN-L 2360-4190).
21. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Relațiile confesionale dintre românii ortodocși și sașii luterani din Transilvania, în vremea stăpânirii habsburgice (1688-1918)”, în *Arhivele Bistriței, Anul II, Fascicula 2: Relații interconfesionale în Transilvania*, coord: Mircea Gelu Buta, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017, p. 73-122 (ISBN 978-606-37-0184-9; ISSN 2558-8958, ISSN-L 2558-8958).
22. Mircea-Gheorghe Abrudan, „«Recollections from Transylvania during those Tempestuous Days». The Transylvanian Front of World War I reflected in the memories of Transylvanian Saxons”, în *Acta Musei Napocensis*, vol. 53/II, Historica 2016, Cluj-Napoca, 2017, pp. 59-73.
23. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Biografia și păstoria episcopului Vasile Moga în lumina unor izvoare inedite și a unor texte publicistice și istoriografice uitate”, în *Astra Sabesiensis, Supliment număr 1/2017, Un episcop și epoca sa. Vasile Moga (1774-1845)*, editori: Mihai-Octavian Groza, Diana-Maria Dăian, Mircea-Gheorghe Abrudan, Editura

Argonaut/Editura Andreiana, Cluj-Napoca/Sibiu, 2017, pp. 351-416 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

24. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Marele Război în memorialistica generalului sas transilvănean Arthur Arz von Straussenburg”, în *Astra Sabesiensis*, Nr. 3, Cluj-Napoca, 2017, pp. 117-140 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

25. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Ioan Lupaș în viziunea unor contemporani iluștri ai vremii sale”, în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 7, iulie 2017, Cluj-Napoca, pp. 104-116 (ISSN 1843-0287).

26. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Die Haltung der Evangelischen Landeskirche A.B. in Siebenbürgen gegenüber dem Ausbruch des Ersten Weltkriegs”, in *Österreichisch-Siebenbürgische Kulturbeiträge. Schriftenreihe der Österreich-Bibliothek Cluj-Napoca - Klausenburg - Kolozsvár*, Hg. von Rudolf Gräf, Band 7, Hg. von Veronika Zwing, Cluj-Napoca, Presa Universitară Clujeană, 2017, pp. 61-102 (ISBN: 978-606-37-0142-9).

27. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Episcopul Nicolae Colan în viziunea unui contemporan erudit: Laudatio rostit de istoricul Silviu Dragomir la primirea ierarhului în Academia Română”, în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 4, aprilie 2017, Cluj-Napoca, pp. 107-119 (ISSN 1843-0287).

28. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Titulatura și jurisdicția Bisericii Ortodoxe din Transilvania între Revoluția Pașoptistă și Marea Unire”, în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 2, februarie 2017, Cluj-Napoca, pp. 24-42 (ISSN 1843-0287).

29. Mircea-Gheorghe Abrudan, „World War I in the Memories of the Transylvanian Saxons”, in *Transylvanian Review/Revue de Transylvanie*, Vol. XXV, No. 4, Winter 2016, Romanian Academy, Center for Transylvanian Studies, pp. 48-64 (ISSN 1221-1249).

30. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Politica orientală a Imperiului Habsburgic între asediul Vienei (1683) și Tratatul de Pace de la Passarowitz (1718)”, în *Astra Salvensis*, Anul IV, nr. 8, 2016, Salva, pp. 61-75 (ISSN 2393-4727; ISSN-L 2344-1887).

31. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Andrei Șaguna and the leaders of the evangelical-lutheran Church in Transylvania”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, vol. 61 (LXI), 1/2016, Cluj-Napoca, pp. 95-118 (ISSN 2065-9474).

32. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Georg Paul Binder (1784-1867): viața, activitatea și opera unui superintendent uitat al Bisericii Evanghelice C.A. din Transilvania”, în *Sargeția. Acta Musei Devesis*, serie nouă, VII, 2016, Deva, 2016, pp. 281-302 (ISSN 1013-4255).

33. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Youcat. Câteva reflecții pe marginea proiectului catehetic al Bisericii Romano-Catolice dedicat tineretului”, în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 12, decembrie 2016, Cluj-Napoca, pp. 90-92 (ISSN 1843-0287).

34. Mircea-Gheorghe Abrudan, „«Participarea mea în primul Război Mondial». Jurnalul inedit al sasului transilvănean Otto Folberth”, în *Astra Sabesiensis*, nr. 2/2016, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016, pp. 75-86 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

35. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Moștenirea culturală bimilenară a Constantinopolului văzută prin ochii lui Stéphane Yerasimos”, în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 10, octombrie 2016, Cluj-Napoca, pp. 75-82 (ISSN 1843-0287).

36. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Corespondența mitropolitului Andrei Șaguna cu protopopiatul ortodox al Bistriței”, în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 4, aprilie 2016, Cluj-Napoca, pp. 15-28 (ISSN 1843-0287).

37. Mircea-Gheorghe Abrudan, Mihai-Octavian Groza, „Un colaborator destoinic și «prim Sfetnic» al Episcopului Nicolae Ivan: Protopopul cărturar Sebastian Stanca (1878-1947)”, în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 2, februarie 2016, Cluj-Napoca, pp. 86-106 (ISSN 1843-0287).

38. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Legăturile Mitropolitului Andrei Șaguna cu profesorii Academiei de Drept din Sibiu”, în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă a Universității „Babeș-Bolyai” din Cluj-Napoca*, An XVIII (2014-2015), Cluj-Napoca, Editura Renașterea, 2016, pp. 295-315.

39. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Organizarea administrativă a Eparhiei Ardealului între anii 1766-1920”, în *Îndrumător Bisericesc pe anul de la Hristos 2016, Anul 164*, Editura Andreiana, Sibiu, 2016, pp. 379-423 (ISSN 1842-7227).

40. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Organizarea administrativă și dimensiunea demografică a Bisericii Ortodoxe din Sălaj în a doua jumătate a secolului XVIII”, în *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, anul VIII*, Editura Episcopiei Sălajului, Zalău, 2016, pp. 501-542 (ISSN 2066-7272).

41. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Das unveröffentlichte Tagebuch eines Banater Offizier aus dem Ersten Weltkrieg: Leopold Prohaska”, în *Banatica*, 25, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2015, pp. 391-402 (ISSN 1222-0612).

42. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Titulatura, jurisdicția și ordinea în diptice a Eparhiei Ortodoxe a Transilvaniei și a ierarhilor ei între păstorirea lui Dionisie Novacovici și vicariatul lui Andrei Șaguna (1761-1848)”, în

Revista Tabor, Anul IX, Nr. 12, decembrie 2015, Cluj-Napoca, pp. 18-31 (ISSN 1843-0287).

43. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Primul Război Mondial în memorialistica sașilor din Transilvania”, în *Astra Salvensis*, an III, nr. 5, 2015, pp. 89-104 (ISSN 2393-4727; ISSN-L 2344-1887).

44. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Organizarea administrativă și dimensiunea demografică a protopopiatului ortodox Sebeș între anii 1766 și 1920”, în *Astra Sabesiensis*, an I, nr. 1, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015, pp. 37-63 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

45. Mircea-Gheorghe Abrudan, „De la «Biserica grecească neunită» la «Biserica greco-orientală» - itinerarul redenumirii Bisericii Ortodoxe din Austria între pașoptism și dualism”, în *Academica. Revistă editată de Academia Română*, Anul XXV, Nr. 8-9, București, august-septembrie 2015, pp. 43-48 (ISSN 1220-5737).

46. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Nicolae Iorgas Siebenbürgen-Reise und der 1906 veröffentlichte Bericht über das Land und seine Bewohner”, în *Studia Germanica Napocensia Band 3, 2015. Historia Vita Memoriae. Festschrift für Rudolf Gräf zum 60. Geburtstag*, ed: Ioana Florea, Gabriella Nóra Tar, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 105-121 (ISSN 2066-3838).

47. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Danii și hrisoave ale voievodului Constantin Brâncoveanu către Mitropolia Ardealului”, în *Credință și viață în Hristos. Anuarul Episcopiei Sălajului, anul VII*, Editura Episcopiei Sălajului, Zalău, 2015, pp. 537-562 (ISSN 2066-7272).

48. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Die Memorialistik des Großen Krieges. Eine neue und glaubhafte Quelle der Geschichtsschreibung? Studienfall: Der Erste Weltkrieg widerspiegelt in den rumänischen und siebenbürgisch-sächsischen schriftlichen Erinnerungen aus dem Banat und Siebenbürgen”, în *Astra Salvensis*, an II, nr. 4, 2014, pp. 72-80 (ISSN 2393-4727; ISSN-L 2344-1887).

49. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sfântul Voievod Constantin Brâncoveanu, «luminătorul credinței pravoslavnice» și «patronaș adevărat» al Ortodoxiei transilvănene”, în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 5, mai 2014, Cluj-Napoca, pp. 64-97 (ISSN 1843-0287).

50. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Ctitoriile transilvănene ale Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu”, în *Astra Salvensis*, an II, nr. 3, Salva, 2014, pp. 30-51 (ISSN 2344-1887; ISSN-L 2344-1887).

51. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sfinții împărați Constantin și Elena în scrierile mitropolitului Andrei Șaguna”, în *Credință și viață în Hristos*.

Anuarul Episcopiei Sălajului, anul VI, Editura Episcopiei Sălajului, Zalău, 2014, pp. 719-731 (ISSN 2066-7272).

52. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Valoarea persoanei umane în teologia creștin ortodoxă”, în *Astra Salvensis*, Anul I, nr. 2, Salva, 2013, pp. 106-116 (ISSN 2344-1887; ISSN-L 2344-1887).

53. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Opera și moștenirea luminoasă a mitropolitului Andrei Șaguna (1808-1873)”, în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 1, ianuarie 2013, Cluj-Napoca, pp. 36-40 (ISSN 1843-0287).

54. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Un necrolog sășesc și alte considerații asupra Mitropolitului Andrei baron de Șaguna”, în *Transilvania*, serie nouă, anul XLI (CXLV), Nr. 10, 2013, Sibiu, pp. 7-18 (ISSN 0255-0539).

55. Mircea-Gheorghe Abrudan, „The Confessional Identity of the Transylvanian Saxons (1848-1920)”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Historia*, Volume 57, Special Issue, December 2012, Cluj-Napoca, pp. 97-123 (ISSN 1220-0492).

56. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Lectio divina în tradiția creștinismului apusean și răsăritean”, în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, Volum 57, 1/2012, Cluj-Napoca, pp. 41-54 (ISSN 1224-0869).

57. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Necrologul episcopului Georg Daniel Teutsch la moartea mitropolitului Andrei Șaguna”, în *Revista Tabor*, Anul VI, Nr. 4, iulie 2012, Cluj-Napoca, pp. 30-35 (ISSN 1843-0287).

58. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Mitropolitul Andrei Șaguna și Clujul”, în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 9, decembrie 2011, Cluj-Napoca, pp. 100-115 (ISSN 1843-0287).

59. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Considerații privind relațiile dintre mitropolitul Andrei Șaguna și episcopul Georg Daniel Teutsch”, în *Annales Universitatis Apulensis, Series Historica* 15/1, 2011, Alba Iulia, pp. 221-237 (ISSN 1453-9314).

60. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Die Balkankriege 1912-1913: Bulgarien im Krieg in Leo Trotzki's Kriegs-korespondenz”, în *Buletinul Cercurilor Științifice Studentești, Arheologie-Istorie-Muzeologie*, editor Universitatea „1 Decembrie 1918” Alba Iulia, nr. 16, Alba Iulia, 2010, pp. 75-84 (ISSN 1454-8097).

61. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Imaginea lui Andrei Șaguna în istoriografie”, în *Revista Tabor*, Anul II, Nr. 11, februarie 2009, Cluj-Napoca, pp. 86-94 (ISSN 1843-0287).

Studii și capitole în volume colective:

1. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Edificiile religioase fortificate din România”, în Corin Braga (coordonator general), *Enciclopedia imaginariilor din România. Vol. IV: Imaginar religios*, vol. coordonat de Ioan Chirilă, Editura Polirom, Iași, 2020, pp. 111-127 (ISBN 978-973-46-8263-9).

2. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Două cărți patristice traduse și publicate în 1865 din îndemnul și cu prefața mitropolitului Andrei Șaguna”, în *„Comuniune și comunități: Jertfă, slujire, spiritualitate”. Lucrările Simpozionului Internațional: Comuniune și comunități: jertfă, slujire, spiritualitate Caransebeș 6-7 mai 2019*, coordonator Arhim. Dr. Casian Rușeț, Editura Episcopiei Caransebeșului/Editura Montefano, Caransebeș/Fabriano, 2020, pp. 427-447 (ISBN 978-88-87151-56-5; ISBN 978-606-8458-31-1).

3. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Preotul ortodox Ioan Broșu din Dârstele Brașovului în vâltoarea Marelui Război: un capitol al suferinței clerului ardelean pentru idealul întregirii neamului”, în Victor Spinei, Gheorghe Iacob, Ionuț Nistor (coord.), *Istории ale Marelui Război și ale Unirii de la 1918. Volum al Congresului Național al Istoricilor Români, Iași, 29 august - 1 septembrie 2018*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2019, pp. 231-241 (ISBN 978-606-714-540-3).

4. Mircea-Gheorghe Abrudan, Vasile Rus, „Contribuții la istoria Săliștei Sibiului: Diploma Imperială inedită din 17 septembrie 1840”, în *Cel care a trecut făcând bine: Nicolae Edroiu*, Volum îngrijit de Arhim. dr. Macarie Motogna, dr. Mihai Hasan, dr. Victor Vizauer, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2019, pp. 155-165 (ISBN 978-606-797-476-8).

5. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Preoți ai Episcopiei Aradului-făuritori ai Marii Uniri”, în Cristinel Ioja, Filip Albu, Tiberiu Ardelean (coord.), *Biserica Ortodoxă Română și Marea Unire de la 1918: contribuția teologiei arădene*, Editura Universitaria/Editura Universității „Aurel Vlaicu”, Arad, 2019, pp. 321-335 (ISBN 978-606-14-1472-7; ISBN 978-973-752-797-4).

6. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Zwei Leitfiguren der Europäisierung in Siebenbürgen: Andreas Freiherr von Șaguna und Georg Daniel Teutsch”, în Harald Heppner (Hrsg.), *Attraktionen und Irritationen. Europa und sein Südosten im langen 19. Jahrhundert*, [Neue Forschungen zur ostmittel- und südosteuropäischen Geschichte/New Researches on East Central and South East European History/Recherches nouvelles sur l'histoire de l'Europe centrale et orientale, Hrsg: Harald Heppner und Ulrike Tischler-Hofer, Band 10], Peter Lang, Berlin, 2019, p. 53-72 (ISBN 978-3-631-78006-0).

7. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Contribuția Bisericii Ortodoxe Române din Banat la făurirea și consolidarea Marii Uniri”, în pr. dr. Daniel Alic

(coord.), *Duh și Adevăr. Lucrările Simpozionului „Centenarul bănățean. Un secol de administrație românească la fruntariile României” 27-29 iulie 2019*, Presa Universitară Clujeană - Editura Partoș, Cluj-Napoca - Timișoara, 2019, pp. 77-107 (ISBN 978-606-37-0609-7, ISBN 978-606-040-011-0).

8. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Mitropolitul Andrei Șaguna - ziditor al unității românești prin Biserică”, în *Simpozion. Comunicările celui de al XXVIII-lea simpozion al cercetătorilor români din Ungaria (Giula, 10-11 noiembrie 2018)*, editor: Maria Berényi, Giula, 2019, p. 48-76 (ISBN 978-615-5369-16-2).

9. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Pr. Dr. Sebastian Stanca (1878-1947): medalion biografic”, în *Calendarul Renașterea 2019*, Anul II, Nr. 2, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2019, pp. 257-272 (ISSN 2601-3290).

10. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Mănăstirea Cozia în cartografiile și descrierile austriece din prima jumătate a secolului al XVIII-lea”, în Ștefan Zară (coord.), *Studia Academica Vol. 10. Voievodul Mircea cel Bătrân, apărător al dreptei credințe și ctitor de lăcașuri sfinte*, Editura Praxis a Arhiepiscopiei Râmnicului, Râmnicu Vâlcea, 2018, pp. 15-46 (ISBN 978-606-8435-43-5).

11. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Preotul unit hunedorean Ștefan Berinde în vârtoarea Marelui Război: refugiul românesc și convertirea la Ortodoxie”, în Florin Dobrei (coord.), *Credință-Unitate-Națiune. Simpozion teologic internațional (Deva, 19-20 octombrie 2018)*, Felicitas Publishing House/Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Stockholm/Deva, 2018, pp. 390-411 (ISBN 978-91-984144-8-6; ISBN 978-606-8692-63-0).

12. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Clerici bănățeni făuritori ai Marii Uniri”, în Adrian Ardeț, Ioan Bolovan (editori), *Biserică și națiune la românii din Banat și Transilvania. Episcopul Elie Miron Cristea și Marea Unire*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, pp. 23-38 (ISBN 978-606-020-038-3).

13. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Preasfințitul Părinte Episcop Vasile Flueraș Someșanul - Medalion bio-bibliografic”, în Petru-Ioan Ilea (coordonator), Cristian Bârsu, Mircea Gheorghe Abrudan, Călin Ficior, Cătălin Ghiț, *Bucuria credinței. Părintele Episcop Vasile Flueraș la 70 de ani*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, pp. 19-31 (ISBN 978-606-607-262-5).

14. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Scurt istoric al Parohiei Ortodoxe Adormirea Maicii Domnului din Cluj-Napoca”, în *Ghidul creștinului ortodox*, ediție îngrijită de Iosip Cristian, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, pp. 9-13 (ISBN 978-973-0-26290-2).

15. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Icoana lui Hristos în teologhisirea lui Karl Christian Felmy”, în Casian Rușeț (coord.), *Jertfă și Mărturisire*.

Lucrările Simpozionului Internațional „Jertfă și Mărturisire”, Oravița, 24-25 aprilie 2017, Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș, 2017, pp. 326-334 (ISBN 978-606-8458-22-9; ISBN 978-606-37-0277-8).

16. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Clujul ortodox - o foaie parohială prea puțin cunoscută din Clujul interbelic”, în Carmen Țâgșorean, Ilie Rad (coord.), *Tradiții ale presei religioase din România*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017, pp. 59-70 (ISBN 978-606-37-0195-5).

17. Mircea-Gheorghe Abrudan, „O biografie culturală a sfântului mitropolit Andrei Baron de Șaguna”, în *Simpozion. Comunicările celui de al XXVI-lea simpozion al cercetătorilor români din Ungaria (Giula, 12-13 noiembrie 2016)*, editor: Maria Berényi, Giula, 2017, pp. 55-107 (ISBN 978-615-5369-12-4).

18. Mircea-Gheorghe Abrudan, Alexandra-Ioana Dângă, „Youcat în limba română. Studiu lingvistic și abordare teologică ortodoxă”, în Vasile Stanciu, Cristian Sonea (coord.), *Educație și Mărturisire. Formarea creștină a tinerilor în spiritul viu al tradiției. Simpozionul Internațional de Teologie, Istorie, Muzicologie și Artă*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2017, pp. 393-412 (ISBN 978-606-37-0251-8).

19. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Temeliile șaguniene ale Catedralei mitropolitane din Sibiu”, în Laurențiu Streza, Nicolae Chifăr, Paul Brusankowski, Emanuel-Pavel Tăvală (coord.), *Magistrul. Omagiu Părintelui Academician Mircea Păcurariu - 85 de ani de viață*, Editura Andreiana/Astra Museum, Sibiu, 2017, pp. 623-655 (ISBN 978-606-989-015-8; ISBN 978-606-733-212-4).

20. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Crâmpoie din istoria culturală a Episcopiei Caransebeșului: difuzarea cărții bisericești tipărite între 1830-1900 în parohiile Banatului de Munte în lumina unor surse inedite”, în Daniel Alic (coord.), *Slujire și educație. Lucrările Simpozionului Internațional „Slujire și educație, Caransebeș, 9-10 mai 2016*, Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș, 2016, pp. 622-639 (ISBN 978-606-37-0116-0; ISBN 978-606-8458-21-2).

21. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Doi mari păstori de suflete ai românilor ortodocși ardeleni în presa de la Leipzig: Vasile Moga și Andrei baron de Șaguna”, în Vasile Stanciu, Cristian Sonea (coord.), *Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare. Lucrările simpozionului internațional de Teologie, Istorie, Muzicologie și Artă, 3-4 noiembrie, 2015, Vol. I*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016, pp. 431-447 (ISBN 978-606-607-201-4).

22. Mircea-Gheorghe Abrudan, „My participation in the First World War” The Manuscript Diary of the Transylvanian Saxon, Otto Folberth”, în *World War I. The Other Face of the War*, Edited by Ioan Bolovan, Rudolf Gräf, Harald Heppner, Oana Mihaela Tămaș, Romanian Academy/Center for Transylvanian Studies, Cluj University Press, Cluj-Napoca, 2016, pp. 133-142 (ISBN 978-606-8694-61-0; ISBN 978-606-37-0069-9).

23. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sebastian Stanca, memorialist al Primului Război Mondial”, în Mihai-Octavian Groza, Gabriela-Margareta Nisipeanu, Iuliu-Marius Morariu (coord.), *Sebastian Stanca (1878-1947). Un cleric cărturar din Sebeșul de altădată*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2016, pp. 93-135 (ISBN 978-973-109-696-4).

24. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Activitatea și moștenirea episcopului Vasile Moga în lumina unor documente culese din arhivele de la Viena”, în Florin Dobrei (coord.) *Păstori și păstorire în trecutul Bisericii noastre. Simpozion național, Deva, 25-26 septembrie 2015*, Editura Argonaut/Editura Episcopiei Devei și Hunedoarei, Cluj-Napoca/Deva, 2015, pp. 439-466 (ISBN 978-973-109-593-6; ISBN 978-606-869-215-9).

25. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Ioan Popasu și Andrei Șaguna, contracandidați în cursa pentru scaunul episcopal al Ardealului, aspecte inedite din anii 1845-1848”, în Daniel Aron Alic, Lucian Zenoviu Bot (coord.), *Misiune și propovăduire: anul omagial al misiunii parohiei și mănăstirii azi; anul comemorativ al sfântului Ioan Gură de Aur și al marilor păstori de suflete din eparhii; 150 de ani de la întemeierea Episcopiei Ortodoxe Române a Caransebeșului*, Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caraș-Severin, 2015, pp. 490-503 (ISBN 978-973-595-935-7; ISBN 978-606-8458-16-8).

26. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Primul Război Mondial reflectat în istoriografia și memorialistica sașilor ardeleni”, în Ioan Bolovan, Gheorghe Cojocaru, Oana Mihaela Tămaș (coord.), *Primul Război Mondial: perspectivă istorică și istoriografică. World War I. A Historical and Historiographical Perspective*, Editura Academia Română. Centrul de Studii Transilvane; Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2015, pp. 75-84 (ISBN 978-606-8694-02-3; ISBN 978-973-595-855-8).

27. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Andrei Șaguna și Alexander Bach”, în Iosif Marin Balog, Ioan Lumperdean, Loránd Mádly, Dumitru Țeicu (coord.), *Multiculturalism, identitate și diversitate. Perspective istorice. In honorem prof. univ. dr. Rudolf Gräf la împlinirea vârstei de 60 de ani*, Editura Mega, Cluj-Napoca, 2015, pp. 261-296 (ISBN 978-606-543-667-1).

28. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sfântul voievod martir Constantin Brâncoveanu sprijinitor și ocrotitor al unei instituții ecleziastice martirice -

Mitropolia Ardealului”, în Vasile Stanciu, Adrian Podaru (coord.), *Euharistie, Spovedanie, Martiriu. Lucrările Simpozionului internațional al Facultății de Teologie Ortodoxă din Cluj-Napoca (3-5 noiembrie 2014) vol. I*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 389-416 (ISBN 978-606-607-128-4).

29. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Politica ecleziastică a Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu în Transilvania”, în Daniel Alic (coord.), *Taină și Mărturisire. Lucrările Simpozionului Internațional „Taină și mărturisire” - ediția a VIII-a, Caransebeș, 27-29 aprilie 2014*, Presa Universitară Clujeană/Editura Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș, 2014, pp. 644-672 (ISBN 978-973-595-786-5; ISBN 978-606-8458-11-3).

30. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Ierarhul și Împăratul: O scrisoare inedită a lui Andrei Șaguna către Franz Joseph”, în Daniel Alic (coord.), *Taină și Mărturisire. Lucrările Simpozionului Internațional „Taină și mărturisire”, Caransebeș, 13-14 mai 2013*, Editura Episcopiei Caransebeșului, Editura Artpress, Timișoara/Caransebeș, 2014, pp. 451-465 (ISBN 978-606-8458-10-6; ISBN 978-973-108-568-5).

31. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Atitudinea conducerii Bisericii Evanghelice din Transilvania față de izbucnirea Primului Război Mondial”, în Rodica Groza (coord.), *Sebeș, timp regăsit...Lucrările Conferinței „100 de ani de la declanșarea Primului Război Mondial. Contribuția sebeșenilor la război și Marea Unire” (5 decembrie 2014)*, Editura Emma Books, Sebeș, 2014, pp. 65-82 (ISBN 978-606-8378-69-5).

32. Mircea-Gheorghe Abrudan, Gabriel-Viorel Gârdan, „Ctitoriile transilvănene ale Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu”, în vol. *Mehedinți, Istorie, Cultură și Spiritualitate*, vol. 7, Editura Mitropolia Oltenie & Editura Didahia Severin, Drobeta Turnu Severin, 2014, pp. 617-627.

33. Mircea-Gheorghe Abrudan, „The Confessional Identity of the Transylvanian Saxons (1848-1920)”, în Sorin Mitu (ed.), *Entagled Identities. Regionalism, Society, Ethnicity, Confession and Gender in Transylvania (18th - 19th Century)*, Argonaut Publishing, Cluj-Napoca/Symphologic Publishing, Gatineau, 2014, pp. 127-159 (ISBN 978-973-109-495-3; ISBN 978-0-9917782-5-6).

34. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Impactul Revoluției Pașoptiste asupra Bisericii Ortodoxe din Ardeal”, în Ela Cosma (coord.), *Biografii pașoptiste (4). Omagiu dedicat istoricului Gelu Neamțu la împlinirea vârstei de 75 de ani*, Argonaut Publishing, Cluj-Napoca-România/Symphologic Publishing, Gatineau-Canada, 2014, pp. 67-89 (ISBN 978-973-109-473-1; ISBN 978-0-9920148-3-4).

35. Mircea-Gheorghe Abrudan, „O serie de considerații referitoare la păstoria episcopului Vasile Moga (1810-1845)”, în Varga Attila, Iosif Marin Balog (coord.), *Diversitate culturală, realități politice și multiconfesionalism în Transilvania și Banat (Sec. XVIII-XX). Cercetătorului științific gr. I dr. Dumitru Suciș la împlinirea vârstei de 70 de ani*, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2014, pp. 49-61 (ISBN 978-973-109-483-0).

36. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Iubirea aproapei în teologia Sfântului Siluan Athonitul”, în Cătălin Pălimaru (ed.), *Părinții Bisericii între teologie și cultură*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, pp. 449-455 (ISBN 978-606-607-119-2).

37. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Un necrolog „protestant” sășesc al Mitropolitului Andrei baron de Șaguna”, în Anamaria Macavei, Roxana Dorina Pop (coord.), *Scrieri pe alese...Lucrările Conferinței Naționale O filă de istorie: om, societate, cultură în secolele XVII-XXI, Cluj-Napoca, 23-24 martie 2012*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2012, pp. 92-105 (ISBN 978-973-595-474-1).

38. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Identitatea confesională a sașilor ardeleni în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX (1848-1920)”, în *Anuarul Școlii Doctorale „Istorie. Civilizație. Cultură”, VI*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2012, pp. 183-207 (ISSN 1841-5717).

39. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Micromonografia demografică a localității Cluj-Mănăștur între anii 1850-1900”, în Crucia-Loredana Baciu, Anamaria Macavei, Roxana Dorina Pop (coord.), *„De la lume adunate...” Lucrările Conferinței Naționale Viață cotidiană, familie, alimentație și populație în secolele XVIII-XXI, Cluj-Napoca, 18-19 martie 2011*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, pp. 396-408 (ISBN 978-973-595-287-7).

40. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Sfânta Taină a Botezului în scrierile teologice ale Mitropolitului Andrei Șaguna”, în Viorel Sava, Ioan Dura, Cristian Onica, Andrei Atudori (coord.), *Studia Theologica Doctoralia III*, Editura Doxologia, Iași, 2011, pp. 11-23 (ISBN 978-973-702-830-3).

41. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Statutul Organic Șagunian și posibilele influențe constituționale sășesti”, în *Anuarul Școlii Doctorale „Istorie. Civilizație. Cultură”, V*, Editura Accent, Cluj-Napoca, 2011, pp. 192-211 (ISSN 1841-5717).

42. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Considerații privind Aristocrația și Burghezia în Germania wilhelmiană”, în Nicolae Emilian Bolea, Oana Mihaela Tămaș (coord.), *Sub semnul istoriei. De la debut spre consacrare. Lucrările Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice Studentești „Anul 2008 la o triplă aniversare. 160 de ani de la revoluția pașoptistă, 130 de ani*

de la câștigarea Independenței, 90 de ani de la Marea Unire”, Cluj-Napoca, 15-18 mai 2008, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, pp. 205-214 (ISBN 978-973-610-859-4).

Traduceri:

1. Hans Schwarz, „Luther și turcii”, în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 6, iunie 2016, Cluj-Napoca, pp. 67-74 (ISSN 1843-0287).

Prefețe:

1. CȘ III Dr. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Laudă perseverenței istoricilor tineri”, prefață la vol. *Tineri istorici și cercetările lor, Vol. V*, Nicolae Dumbrăvescu, Gheorghe Dumbrăvescu (coord.), Editura Argonat, Cluj-Napoca, 2018, pp.9-10.

2. CȘ III Dr. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Cuvânt înainte” la Marius Boromiz (coord.), *Să iei viața de coarne și să câștigi. Volumul I. Versuri uitate din Marele Război. Cântece și doine cătănești*, Editura Armanis, Sibiu, 2020, pp. 7-11.

Recenzii:

1. Gerald Volkmer, *Siebenbürgen zwischen Habsburgermonarchie und Osmanischem Reich. Völkerrechtliche Stellung und Völkerrechtspraxis eines ostmitteleuropäischen Fürstentums 1541-1699* (Schriften des Bundesinstituts für Kultur und Geschichte der Deutschen im östlichen Europa, Band 56), München, Verlag De Gruyter, Oldenbourg, 2015, 648 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LIX, București, 2020, pp. 411-413 (ISSN 1584-4390; Online ISSN 2344-2093).

2. Virgil Căndea, *Mărturii românești peste hotare. Creații românești și izvoare despre români în colecții din străinătate*, serie nouă, vol. VI, partea 2: *Ungaria*, ed. coord.: Ioana Feodorov și Andrei Timotin, prefață de Ioan-Aurel Pop, București – Brăila, Editura Academiei Române – Muzeul Brăilei „Carol I” – Editura Istros, 2018, 852 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LIX, București, 2020, pp. 413-417 (ISSN 1584-4390; Online ISSN 2344-2093).

3. Marius Boromiz (coord.), *Mărginenii Sibiului pentru Marea Unire*, Sibiu, Editura Salgo, 2019, 552 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LIX, București, 2020, pp. 441-443 (ISSN 1584-4390; Online ISSN 2344-2093).

4. Maria Vaida, *The Great Union in Western Transylvania*, Foreword by Ioan-Aurel Pop, preface by Mircea Popa, translated by Camelia Sighiartău, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2019, în *Transylvanian Review*, Vol. XXIX, No. 2, Summer 2020, pp. 154-156 (ISSN 1221-1249).

5. Ioan Popa, *Românii din Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș în Primul Război Mondial: Ancheta Astrei: "Tablourile nominale"* (*The Romanians of Transylvania, Banat, Crișana, Sătmar, and Maramureș in the First World War: The Astra Report: "The nominal tables"*), 2 vols., Cluj-Napoca: Mega; Sibiu: Armanis, 2019, în *Transylvanian Review*, Vol. XXVIII, No. 4, Winter 2019, pp. 148-153 (ISSN 1221-1249).

6. Vasile Pușcaș, *Dictatul de la Viena, Transilvania și relațiile româno-ungare (1940-1944)*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2020, 363 p. în *Revista Tabor*, Anul XVI, Nr. 11, noiembrie 2020, pp. 89-92 (ISSN 1843-0287).

7. Liliana Popa, *Sașii la răscruce de vreme. Însemnări ale unor preoți sași din Transilvania din vremea Primului Război Mondial*, studiu introductiv Ioan-Nicolae Popa, traducere din limba germană Liliana Popa și Monica Hriscu, Cluj-Napoca, Editura Curs, 2018, 314 p., în *Astra Salvensis*, Anul VIII, Nr. 15, Salva, 2020, pp. 203-206 (ISSN-E: 2393-4727; ISSN-L: 2344-1887).

8. Raluca Prelipceanu, *Vința: radiografia unei comunități care dispare*, Alba Iulia, Editura Cognitiv, 2019, 223 p.; în *Revista Tabor*, Anul XIV, Nr. 6, iunie 2020, pp. 102-104 (ISSN 1843-0287).

9. Ion Cârja, Benkő József, Maria Alexandra Pantea, Iulian Boțoghină (coord.), *De la „amurgul imperiilor” la România Mare. Românii din Austro-Ungaria în Primul Război Mondial - documente vizuale*, Cluj-Napoca, Editura Argonaut, 2018, 204 p., în *TABOR - Revistă de cultură și spiritualitate românească*, Anul XIV, Nr. 5, mai 2020, pp. 101-102 (ISSN 1843-0287).

10. Valentin Bugariu, *Din pridvorul credinței (Studii, note și însemnări parohiale)*, Editura Hoffman, Caracal, 2019, 294 p., în *Altarul Banatului*, Anul XXX (LXIX), serie nouă, Nr. 7-9, iulie-septembrie, Timișoara, 2019, pp. 145-147 (ISSN 2558-9628; ISSN-L 1220-8388).

11. Olga Katsiardi-Hering, Maria A. Stassinopoulou (ed.), *Across the Danube. Southeastern Europeans and Their Travelling Identities (17th-19th C.)*, [Studies in Global Social History Vol. 27/Studies in Global Migration History Vol. 10], Brill, Leiden-Boston, 2017, 330 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LVIII, București, 2019, pp. 301-304 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

12. Ioan Popa, *Românii din Transilvania, Banat, Crișana, Sătmar și Maramureș în Primul Război Mondial. Ancheta ASTREI. „Tablourile nominale”, II tomuri*, Editura Armanis/Editura Mega, Cluj-Napoca, 2019, 698 p., în *Astra Sabesiensis*, Nr. 5, Cluj-Napoca, 2019, pp. 220-226 (ISSN 2457-8150, ISSN-L 2457-8150).

13. Ioan Munteanu, Dumitru Tomoni, Vasile M. Zaberca, *Banatul și Marea Unire. Bănățeni la Alba Iulia*, Editura Partoș, Timișoara, 2018, 626 p., în *Astra Sabesiensis*, Nr. 5, Cluj-Napoca, 2019, pp. 217-220 (ISSN 2457-8150, ISSN-L 2457-8150).

14. Mihai-Octavian Groza, *Marele Război în memorialistica românilor din Sebeș*, Editura Argonaut/Editura Mega, Cluj-Napoca, 2018, 234 p., în *Astra Sabesiensis*, Nr. 5, Cluj-Napoca, 2019, pp. 214-216 (ISSN 2457-8150, ISSN-L 2457-8150).

15. Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor, ediție îngrijită de Dorli Blaga*, Editura Humanitas, București, 2018, 278 p., în *Revista Tabor*, Anul XIII, Nr. 10, octombrie, Cluj-Napoca, 2019, pp. 86-87 (ISSN 1843-0287).

16. Maxim (Iuliu-Marius) Morariu, *„Țara Năsăudului” în timpul Primului Război Mondial-aspecte memorialistice, socio-economice și culturale-*, volumul 1-2, Editura Argonat, Cluj-Napoca, 2018, 159 p. + 139 p. în *Pisanii Sângiorzene*, Anul VIII, Nr. 10 (85), octombrie 2019, pp. 41-43 (ISSN 2285-8229 ISSN-L 2285-8229) și în *Revista Tabor*, Anul XIII, Nr. 11, noiembrie, Cluj-Napoca, 2019, pp. 90-92 (ISSN 1843-0287).

17. Cosmin Cosmuța, Andreea Dăncilă-Ineoan, Emanuil Ineoan, Bogdan Ivanov, *Prezențe clericale transilvănene la Marea Unire de la Alba Iulia - 1 Decembrie 1918 -*, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018, 736 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LVIII, București, 2019, pp. 365-367 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

18. Alexiu Tatu, Silviu Borș, Bogdan Andriescu, *Participantii din localitățile sibiene la Marea Adunare Națională de la Alba Iulia din 1 Decembrie 1918*, Editura Armanis & Editura Mega, Sibiu & Cluj-Napoca, 2018, 408 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LVIII, București, 2019, pp. 368-369 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

19. Maria Vaida, *Bihoreni la Marea Unire*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2018, 364 p., în *Revista Tabor*, Anul XIII, Nr. 8, august, Cluj-Napoca, 2019, pp. 99-100 (ISSN 1843-0287).

20. Philipp Thull (Hg.), *Papst und Ökumene - ein Widerspruch!?* *Ökumenische Perspektiven des Papstamtes*, Evangelische Verlagsanstalt,

Bonifatius Verlag Paderborn, Leipzig, 2015, 180 p. în *Revista Tabor*, Anul XIII, Nr. 7, iulie, Cluj-Napoca, 2019, pp. 102-104 (ISSN 1843-0287).

21. Dr. Ioan Broșu, *Casa de la Ierihon: Omilii și cuvântări bisericești*, îngrijire ediție și studiu introductiv de pr. conf. dr. Constantin Necula, Editura Andreiana, Sibiu, 2018, 316 p. în *Revista Tabor*, Anul XIII, Nr. 5, mai, Cluj-Napoca, 2019, pp. 101-104 (ISSN 1843-0287).

22. Harald Heppner (Hg.), *Umbruch mit Schlachtenlärm. Siebenbürgen und der Erste Weltkrieg (Siebenbürgisches Archiv, Band 44)*, Böhlau Verlag, Köln-Weimar-Wien, 2017, 440 p. în *Astra Sabesiensis*, Nr. 4, Cluj-Napoca, 2018, pp. 212-215 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150), în lb. română, și în *Transylvanian Review*, Vol. XXVII, No. 4, Winter 2018, pp. 149-152 (ISSN 1221-1249), în lb. engleză.

23. Ioan Popa, *Revista Musa. Un martor al sentimentelor naționale românești în perioada dualistă*, Editura Techno Media, Sibiu, 2012, 145 p. în *Revista Tabor*, Anul XII, Nr. 11, noiembrie, Cluj-Napoca, 2018, pp. 90-92 (ISSN 1843-0287).

24. Mircea Păcurariu, *Sfinți daco-romani și români*, ediția a patra, Editura Basilica, București, 2013, 384 p. + 61 ilustrații, în *Revista Tabor*, Anul XII, Nr. 9, septembrie, Cluj-Napoca, 2018, pp. 95-96 (ISSN 1843-0287).

25. *Documente privind Revoluția de la 1848 în Țările Române. C. Transilvania. Vol. XI (6-31 iulie 1848)*, ediție critică coordonată de Iosif Marin Balog, Ela Cosma, Varga Attila, București, Editura Academiei Române, 2016, 588 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, tom LVII, București, 2018, pp. 564-565 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

26. Ilie Stricatu, *Pe cărările destinului. Romanul unei vieți trăite (1914-1918)*, ediție, studiu introductiv, note și indici de Mihai-Octavian Groza, Gabriela-Margareta Nisipeanu, Iuliu-Marius Morariu, Cluj-Napoca, Editura Argonaut/Editura Mega, 2017, 196 p. în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, tom LVII, București, 2018, pp. 574-575 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

27. *Michael Conrad von Heydendorff cel Tânăr. Jurnal (1848-1849)cu o anexă de documente*, ediție critică de Ela Cosma și Hansotto Drotloff, indici de Ela Cosma (*Biografii istorice transilvane XI*), Argonaut Publishing, Symphologic Publishing, Cluj-Napoca/Gatineau, 2016, 423 p., în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca*, tom LVI, București, 2017, pp. 433-435 (ISSN 1584-4390, Online ISSN 2344-2093).

28. Ioana Elena Ignat, *Viața cotidiană în Făgăraș în anul 1916: însemnările vicarului Iacob Popa*, Centrul de Studii Transilvane. Academia

Română, Cluj-Napoca, 2011, 183 p., în *Astra Sabesiensis*, Nr. 3, Cluj-Napoca, 2017, pp. 247-250 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

29. Mircea Gelu Buta, Adrian Onofreiu, *Biserica Ortodoxă din Bistrița. O cronologie documentară*, Editura Școala Ardeleană, Cluj-Napoca, 2016, 547 p. în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 8, august, Cluj-Napoca, 2017, pp. 89-91 (ISSN 1843-0287).

30. Wolfgang Wunsch, *Der Auftrag der Kulturorthodoxie. Ein Beitrag zum Wirken des Protopresbyters Dr. Ioan Lupăș*, [Seria Academia Band II/ Vol. II Veröffentlichungen der Evangelischen Akademie Siebenbürgen/Publicațiile Academiei Evanghelice Transilvania, Hrsg/Ed.: Dietrich Galter, Jürgen Henkel, Hermann Pitters], București, Blueprint International, 2007, 460 p., în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 7, iulie, Cluj-Napoca, 2017, pp. 129-131 (ISSN 1843-0287).

31. Vasile Crișan, *Ioan Lupăș (1880-1967). Studiu monografic*, Editura Armanis, Sibiu, 2013, 450 p. în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 7, iulie, Cluj-Napoca, 2017, pp. 132-134 (ISSN 1843-0287).

32. Ioan Vasile Leb, Konstantin Nikolakopoulos, Ilie Ursa (Hg.), *Die Orthodoxe Kirche in der Selbstdarstellung. Ein Kompendium*, în seria *Lehr- und Studienbücher Orthodoxe Theologie, Band 4*, Lit Verlag, Berlin 2016, 340 p. în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 4, aprilie, Cluj-Napoca, 2017, pp. 130-132 (ISSN 1843-0287).

33. Lucian Mic, *Relațiile Bisericii Ortodoxe Române din Banat cu Biserica Ortodoxă Sârbă în a doua jumătate a secolului al XIX-lea (Les relations de l'Église orthodoxeroumaine de Banat avec l'Église orthodoxeserbe pendant la seconde moitié du XIXe siècle)* Cluj-Napoca - Caransebeș, Presa Universitară Clujeană - Editura Episcopiei Caransebeșului, 2013, în *Transylvanian Review*, Vol. XXVI, No. 2, Summer 2017, pp. 146-149 (ISSN 1221-1249), în lb. franceză, și în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 4, aprilie, Cluj-Napoca, 2014, pp. 97-99 (ISSN 1843-0287), în lb. română.

34. *Michael Conrad von Heyendorff der Jüngere, Tagebuch (1848-1849) mit einem Anhang von Urkunden*, Kritische Ausgabe von Ela Cosma und Hansotto Drotloff, Namens- und Ortsindex von Hansotto Drotloff, Argonaut Publishing, Symphologic Publishing, Cluj-Napoca/Gatineau, 2016, în *Transylvanian Review*, Vol. XXVI, No. 1, Spring 2017, pp. 150-154 (ISSN 1221-1249).

35. *Antim Ivireanul, Dumnezeieștile și Sfintele Liturghii, Târgoviște, 1713*. Ediție de text, introducere, studiu filologic-lingvistic, notă asupra ediției și indice de cuvinte de Alina Camil, postfață de Eugen Munteanu,

Editura Basilica, București, 2015, 543 p., în *Revista Tabor*, Anul XI, Nr. 3, martie, Cluj-Napoca, 2017, pp. 111-112 (ISSN 1843-0287).

36. Teodor V. Păcățian, *Mitropolitul Ioan Mețianu (1828-1916)*, ediție îngrijită și adăugită de Vasile Oltean și Nicolae Blaj, Editura Andreiana, Sibiu, 2015, 632 p., în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 9, septembrie, Cluj-Napoca, 2016, pp. 89-90 (ISSN 1843-0287).

37. Helmut Rumpler, Anatol Schmied Kowarzik, *Die Habsburgermonarchie 1848-1918, Band XI, Die Habsburgermonarchie und der Erste Weltkrieg 2. Teilband Weltkriegsstatistik Österreich-Ungarn 1914-1918. Bevölkerungsbewegung, Kriegstote, Kriegswirtschaft*, Wien, Verlag der Österreichischen Akademie der Wissenschaften, 2014, 425 p., în *Astra Sabesiensis*, Nr. 2, Cluj-Napoca, 2016, pp. 223-226 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

38. Laurențiu Mănăstireanu, *Viață religioasă în nordul Dobrogei (1878-1918)*, *Series Minerva I, Homines et mores 7*, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, 782 p., în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 8, august, Cluj-Napoca, 2016, pp. 97-101 (ISSN 1843-0287).

39. *Senatul militar român central al ofițerilor și soldaților din Viena (31 octombrie - 27 noiembrie 1918)*. Ediție, note și studiu introductiv de Mihai-Octavian Groza, Editura Argonaut, Cluj-Napoca, 2015, 245 p., în *Transilvania*, serie nouă, Anul XLIV (CXLVIII), Nr. 3/2016, Sibiu, pp. 92-94 (ISSN 0255-0539).

40. Adam Markus, *Die Geschichte des ungarischen Nationalismus*, Frankfurt am Main, Peter Lang, 2013, în *Transylvanian Review*, Vol. XXV, No. 3, Autumn 2016, pp. 145-148 (ISSN 1221-1249).

41. Nicolae Bocșan, Ion Cârja, *Die Rumänische Unierte Kirche am Ersten Vatikanischen Konzil, Neue Forschungen zur ostmittel- und südosteuropäischen Geschichte, Band 4*, Herausgegeben von Harald Heppner und Ulrike Tischler-Hofer, Peter Land Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main-Berlin-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Wien, 2013, în *Transylvanian Review*, Vol. XXV, No. 1, Spring 2016, pp. 143-147 (ISSN 1221-1249).

42. Mircea Păcurariu, *Cărturari sibieni de altădată*, ediție întregită și adăugită, Ed. Andreiana, Sibiu, 2015, 917 p., în *Revista Tabor*, Anul X, Nr. 3, martie, Cluj-Napoca, 2016, pp. 99-101 (ISSN 1843-0287).

43. Thomas Mark Németh, *Josef von Zhishman (1820-1894) und die Orthodoxie in der Donaumonarchie*, coll. *Kirche und Recht*, vol. 27, Verlag Plöchl Druck GmbH, Freistadt, 2012, 402 pp. + 8 ilustrații, în *Studii Teologice*, seria a III-a, Anul XI, Nr. 3, iulie-septembrie, București, 2015, pp. 281-286 (ISSN 1011-8845-4888).

44. Macarie Drăgoi (ed.), *Artisan of Christian Unity between North and East: Nathan Söderblom. His correspondence with Orthodox personalities (1896-1931)*, Felicitas, Stockholm, 2014, 559 pp. în *Studii Teologice*, seria a III-a, Anul XI, Nr. 3, iulie-septembrie, București, 2015, pp. 287-291 (ISSN 1011-8845-4888).

45. Sebastian Rimestad, *The Challenges of Modernity to the Orthodox Church in Estonia and Latvia (1917-1940)*, [Erfurter Studien zur Kulturgeschichte des Orthodoxen Christentums, Band 6], Peter Lang Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main-Berlin-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Wien, 2012, 333 p., în *Revista Tabor*, Anul IX, Nr. 11, noiembrie, Cluj-Napoca, 2015, pp. 89-91 (ISSN 1843-0287).

46. Ioan Bolovan, *Primul Război Mondial și realitățile demografice din Transilvania. Familie, moralitate și raporturi de gen*, Cluj-Napoca, Editura Școala Ardeleană, 2015, 207 p., în *Revista Tabor*, Anul IX, Nr. 9, septembrie, Cluj-Napoca, 2015, pp. 90-93 (ISSN 1843-0287).

47. Emanuel Tăvală, *Nicolae-Nifon Bălășescu - între „călugărul chirovag” și „luceafărul rătăcitor”*, Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu, 2012, 294 p., în *Revista Tabor*, Anul IX, Nr. 4, aprilie, Cluj-Napoca, 2015, pp. 101-103 (ISSN 1843-0287).

48. Martin Tamcke, *Das Orthodoxe Christentum*, 2., durchgesehene Auflage, Verlag C.H.Beck, München, 2007, 112 p., în *Revista Tabor*, Anul IX, Nr. 2, februarie, Cluj-Napoca, 2015, pp. 94-97 (ISSN 1843-0287).

49. Gheorghe Fleșer, Ioana Rustoiu, Ana Dumitran, *Biserici românești de zid din județul Alba, vol. I, Protopopiatul Ortodox Sebeș*, Alba Iulia, Editura Altip, 2005, 236 p., în *Astra Sabesiensis*, An I, Nr. 1, Cluj-Napoca, 2015, pp. 197-199 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

50. *Regimentul I românesc de graniță (nr. 16) din Transilvania de la înființare până la sfârșitul războaielor napoleoniene (1762-1815)*, ediție, traducere, studiu introductiv, note explicative și anexe de Costin Feneșan, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane, Cluj-Napoca, 2015, 302 p. + VIII ilustrații, în *Astra Salvensis*, An III, Nr. 6, Salva, 2015, pp. 208-212 (ISSN 2393-4727; ISSN-L 2344-1887).

51. Shanti Sumartojo, Ben Wellings (eds.), *Nation, Memory and Great War Commemoration: Mobilizing the Past in Europe, Australia and New Zealand*, Oxford-Bern-Berlin-Bruxelles-Frankfurt am Main-New York-Vienna, Peter Lang, 2014, în *Transylvanian Review*, Vol. XXIV, No. 4, Winter 2015, pp. 156-159 (ISSN 1221-1249).

52. Ruxandra Moașa Nazare, *Sub semnul lui Hermes și al lui Pallas. Educație și societate la negustorii ortodocși din Brașov și Sibiu la sfârșitul secolului al XIX-lea*, Ed. Academiei Române, București, 2010, XIX + 295 p.,

în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 12, decembrie, Cluj-Napoca, 2014, pp. 105-107 (ISSN 1843-0287).

53. Ivan Sokolov, *The Church of Constantinople in the Nineteenth Century. An Essay in Historical Research*, Foreword by His All-Holiness the Ecumenical Patriarch Bartholomew, Preface by Metropolitan Kallistos Ware, Translated by Hieromonk Nikolai Sakharov, [*Byzantine and Neohellenic Studies Vol. 7, edited by Andrew Louth and David Ricks*], Peter Lang AG, International Academic Publishers, Oxford-Bern-Berlin-Bruxelles-Frankfurt am Main-New York-Wien, 2013, XVI + 1025 p., în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 8, august, Cluj-Napoca, 2014, pp. 93-96 (ISSN 1843-0287).

54. Laurențiu Streza, Vasile Oltean, *Sfântul Constantin Brâncoveanu și brașovenii*, Editura Andreiana, Sibiu, 2014, 444 p., în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 5, mai, Cluj-Napoca, 2014, pp. 101-102 (ISSN 1843-0287).

55. Hans-Dieter Döpman, *Die orthodoxen Kirchen in Geschichte und Gegenwart*, 2. Überarbeitete und ergänzte Auflage, *Trierer Abhandlungen zur Slavistik, Band 9*, Peter Lang Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main-Berlin-Bern-Bruxelles-New York-Oxford-Wien, 2010, 364 p., în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 3, martie, Cluj-Napoca, 2014, pp. 97-99 (ISSN 1843-0287), în lb. română, și în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 3, iulie-septembrie, București, 2014, pp. 275-279 (ISSN 1011-8845-4888), în lb. germană.

56. Macarie Drăgoi, *Ortodocși și greco-catolici în Transilvania (1867-1916). Contribuții documentare I/1-4, Schimbarea identității confesionale, cazurile Apahida, Băgaciu, Rogoz, Gothatea, Stârciu cu filia Pria, Săcel cu filia Dragomirești*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2013, 281 + 394 + 352 + 534 p., în *Revista Tabor*, Anul VIII, Nr. 1, ianuarie, Cluj-Napoca, 2014, pp. 91-92 (ISSN 1843-0287).

57. Steven Runciman, *Marea Biserică în captivitate. Un studiu referitor la Patriarhia Constantinopolului din perioada premergătoare cuceririi turcești până la Marele Război de Independență*, traducere din limba engleză de Mihai-Silviu Chirilă, Editura Sophia, București, 2013, 486 p., în *Astra Salvensis*, an II, nr. 3, Salva, 2014, pp. 212-213.

58. Daniel Alic, *Eparhia Caransebeșului în perioada păstoririi episcopului Miron Cristea (1910-1919). Biserică și societate*, Presa Universitară Clujeană/Ed. Episcopiei Caransebeșului, Cluj-Napoca/Caransebeș, 2013, 449 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 3, iulie-septembrie, București, 2014, pp. 275-279 (ISSN 1011-8845-4888).

59. Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, Beatrice Dobozi, *Andrei Șaguna. Corespondența II*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2008, 609 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 1, ianuarie-martie, București, 2014, pp. 287-289 (ISSN 1011-8845-4888).

60. Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, *Andrei Șaguna. Corespondența III*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2009, 485 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 1, ianuarie-martie, București, 2014, pp. 289-292 (ISSN 1011-8845-4888) și în *Revista Tabor*, Anul IV, Nr. 5, august, Cluj-Napoca, 2010, pp. 93-95 (ISSN 1843-0287).

61. *Andrei Șaguna. Corespondența IV*. Ediție, studiu introductiv și note de Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, 269 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 1, ianuarie-martie, București, 2014, pp. 292-295 (ISSN 1011-8845-4888) și în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 6, iunie, Cluj-Napoca, 2013, pp. 95-98 (ISSN 1843-0287).

62. *Andrei Șaguna. Corespondența V*. Ediție, studiu introductiv și note de Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, 287 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul X, Nr. 1, ianuarie-martie, București, 2014, pp. 296-298 (ISSN 1011-8845-4888) și în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 7, iulie, Cluj-Napoca, 2013, pp. 93-94 (ISSN 1843-0287).

63. Marius Oprea, *Adevărata călătorie a lui Zahei: V. Voiculescu și taina Rugului Aprins*, Editura Humanitas, București, 2008, 317 p., în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 9, septembrie, Cluj-Napoca, 2013, pp. 97-101 (ISSN 1843-0287).

64. Nicolai Staab, *Rumänische Kultur, Orthodoxie und der Westen. Der Diskurs um die nationale Identität in Rumänien aus der Zwischenkriegszeit, Erfurter Studien zur Kulturgeschichte des Orthodoxen Christentums, Band 5*, Peter Lang Internationaler Verlag der Wissenschaften, Frankfurt am Main, 2011, 379 p., în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 5, mai, Cluj-Napoca, 2013, pp. 115-117 (ISSN 1843-0287).

65. Neagu Djuvara, *Există istorie adevărată? Despre relativitatea generală a istoriei. Eseu de epistemologie (Is there a real history? About the General Relativity of History. Epistemology Essay)*, Ediția a IV-a, Editura Humanitas, București, 2009, 150 p., în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 4, aprilie, Cluj-Napoca, 2013, pp. 93-96 (ISSN 1843-0287), în lb. română, și în *Studia Universitatis „Babeș-Bolyai”, Historia*, Volume 56, Number 1, Cluj-Napoca, 2011, pp. 156-162 (ISSN 1220-0492), în lb. engleză.

66. Enzo Bianchi, *Ascultând Cuvântul - pentru lectura duhovnicească a Scripturii în Biserică*, în românește de Maria Cornelia Ică jr, Editura Deisis, Sibiu, 2011, 160 p., în *Revista Tabor*, Anul VII, Nr. 2, februarie, Cluj-Napoca, 2013, pp. 98-100 (ISSN 1843-0287).

67. Ioan-Vasile Leb, Gabriel-Viorel Gârdan, Marius Eppel, Pavel Vesa, *Instituții Ecleziastice. Compendiu de Legislație Bisericească (Secolul al XIX-lea)*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010, 360 p., în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, Volume 58, Nr. 1, Cluj-Napoca, 2013, pp. 311-313 (ISSN 1224-0869).

68. Gerald Volkmer, *Die Siebenbürgische Frage (1878-1900). Der Einfluss der rumänischen Nationlbewegung auf die diplomatischen Beziehungen zwischen Österreich-Ungarn und Rumänien*, *Studia Transylvanica, Band 31*, Böhlau Verlag, Köln-Weimar-Wien, 2004, în *Transylvanian Review*, Vol. XXII, No. 1, Spring 2013, pp. 150-153 (ISSN 1221-1249).

69. Macarie Drăgoi, *Ortodocși și Greco-Catolici în Transilvania (1867-1916). Convergențe și Divergențe*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2011, 465 p., în *Revista Tabor*, Anul VI, Nr. 9, decembrie, Cluj-Napoca, 2012, pp. 97-100 (ISSN 1843-0287).

70. Ernst Christoph Suttner, *Unirea Bisericii în Transilvania*, traducere din limba germană de Lorin Ghiman, Editura Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș, 2010, 60 p., în *Revista Tabor*, Anul VI, Nr. 5, august, Cluj-Napoca, 2012, pp. 94-96 (ISSN 1843-0287).

71. Ilka Piepgras, *Meine Freundin, die Nonne*, Knauer Taschenbuch Verlag, München, 2011, 296 p., în *Revista Tabor*, Anul VI, Nr. 1, aprilie, Cluj-Napoca, 2012, pp. 96-98 (ISSN 1843-0287).

72. Mircea Păcurariu, *Uniația în Transilvania în trecut și astăzi*, Editura Andreiana, Sibiu, 2010, 114 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 10, ianuarie, Cluj-Napoca, 2012, pp. 100-101 (ISSN 1843-0287).

73. *Andrei Șaguna. Corespondența I/1*, Ediție, studiu introductiv și note de Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, Pavel Vesa, Bogdan Ivanov, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2005, 568 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul VIII, Nr. 4, octombrie-decembrie, București, 2012, pp. 288-291 (ISSN 1843-0287).

74. *Andrei Șaguna. Corespondența I/2*, Ediție, studiu introductiv și note de Nicolae Bocșan, Gabriel-Viorel Gârdan, Ioan-Vasile Leb, Bogdan Ivanov, Vasa Lupulovici, Ioan Herbil, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 308 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul VIII, Nr. 4, octombrie-decembrie, București, 2012, pp. 291-293 (ISSN 1843-0287).

75. *Andrei Țaguna, Teologia Pastorală pentru preoții de lege răsăriteană*, ediție îngrijită și prefațată de pr. Emil Cioară, la împlinirea a 200 de ani de la nașterea Mitropolitului Andrei Țaguna (1808-1873), Editura Universității din Oradea, Oradea, 2008, 200 p., în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai. Theologia Orthodoxa*, Volume 56, Nr. 1, Cluj-Napoca, 2011, pp. 294-296 (ISSN 1224-0869).

76. Paul Brusanowski, *Rumänisch-orthodoxe Kirchenordnungen (1786-2008). Siebenbürgen - Bukovina - Rumänien, Schriften zur Landeskunde Siebenbürgens, Band 33*, Böhlau Verlag, Köln Weimar Wien, 2011, XII + 611 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 9, decembrie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 119-122 (ISSN 1843-0287).

77. Paul Brusanowski, *Reforma constituțională din Biserica Ortodoxă a Transilvaniei între 1850-1925*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 294 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 8, noiembrie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 90-93 (ISSN 1843-0287).

78. Arhimandrit Dumitru Cobzaru, *Monografia Mânăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula*, ediția a IV-a, Editura Ecclesia, Nicula, 2010, 136 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 6, septembrie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 94-96 (ISSN 1843-0287).

79. Justo L. Gonzalez, *Ghid pentru studiul Istoriei Bisericești*, traducere Cezar Login și Gabriel-Viorel Gârdan, ediție, studiu introductiv și bibliografie de Gabriel-Viorel Gârdan, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2010, 160 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 5, august, Cluj-Napoca, 2011, pp. 88-90 (ISSN 1843-0287).

80. Arhimandritul Zaharia Zaharou, *Lărgiți și voi inimile voastre! (2 Corinteni 6:13). Lărgirea inimii în teologia Sfântului Siluan Athonitul și a Starețului Sofronie de la Essex*, traducere de monahia Mariam Vicol în colaborare cu monahiile Tecla și Fevronia de la Essex, Editura Reîntregirea, Alba Iulia, 2009, 293 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 4, iulie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 88-90 (ISSN 1843-0287).

81. Adelbert Denaux, *Studies in the Gospel of Luke. Structure, Language and Theology*, Lit Verlag, Berlin, 2010, 386 p., în *Revista Tabor*, Anul V, Nr. 3, iunie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 95-97 (ISSN 1843-0287).

82. Laurențiu Streza, Vasile Oltean, *Mitropolitul Andrei Țaguna în documentele din Șcheii Brașovului vol. I.:* 701 p. + XVI ilustrații; *vol. II.:* 440 p. + IV ilustrații; *vol. III.:* 481 p. + VIII ilustrații; *vol. IV.:* 805 p. + XVI ilustrații, Editura Andreiana, Sibiu, 2008-2010, în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul VII, Nr. 4, octombrie-decembrie, București, 2011, pp. 291-296 (ISSN 1843-0287) și în *Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Historia*, Volumul 55, Nr. 1-2, Cluj-Napoca, 2010, pp. 138-140 (ISSN 1220-0492).

83. Filotei Sinaitul, *Trezia minții și cerul inimii. Integrala scrierilor*, studiu introductiv și text stabilit de monahul Raffaele Ogliari, trad. și argument de diac. Ioan Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2009, 189 p., în *Studii Teologice*, Seria a III-a, Anul VII, Nr. 1, ianuarie-martie, București, 2011, pp. 279-283 (ISSN 1843-0287).

84. Mihai Copăceanu, *Ortodoxie la Oxford. Te-am găsit Doamne! Mărturii a 12 englezi convertiți la Ortodoxie*, Editura Deisis, Sibiu, 2010, 183 p., în *Revista Tabor*, Anul IV, Nr. 11, februarie, Cluj-Napoca, 2011, pp. 94-96 (ISSN 1843-0287).

85. Karl Christian Felmy, *Das Buch der Christus-Ikonen*, Herder Verlag, Freiburg-Basel-Wien, 2004, 192 p., în *Revista Tabor*, Anul IV, Nr. 2, mai, Cluj-Napoca, 2010, pp. 93-95 (ISSN 1843-0287).

86. Gabriel-Viorel Gârdan, *Episcopia Ortodoxă Română din America - parte a Ortodoxiei Americane*, Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca, 2007, 570 p., în *Revista Tabor*, Anul III, Nr. 8, noiembrie, Cluj-Napoca, 2009, pp. 95-97 (ISSN 1843-0287).

87. Enzo Bianchi, *Introducere în lectura duhovnicească a Scripturii, Cuvânt și rugăciune (cu traducerea integrală a scrierilor lui Guigo II Cartusianul)*, traducere Maria-Cornelia Ică jr., Editura Deisis, Sibiu, 2009, 216 p., în *Revista Tabor*, Anul III, Nr. 5, august, Cluj-Napoca, 2009, pp. 97-99 (ISSN 1843-0287).

88. Anthony Meredith, *Capadocienii*, traducere de Pr. Constantin Jinga, Editura Sophia, București, 2008, 248 p., în *Revista Tabor*, Anul II, Nr. 10, ianuarie, Cluj-Napoca, 2009, pp. 97-99 (ISSN 1843-0287).

89. Denis de Rougemont, *Partea Diavolului*, traducător Mircea Ivănescu, Editura Humanitas, București, 2006, 220 p., în *Revista Tabor*, Anul II, Nr. 5, august, Cluj-Napoca, 2008, pp. 88-89 (ISSN 1843-0287).

Alte lucrări:

1. Mircea-Gheorghe Abrudan, „In Honorem Profesor Rudolf Gräf, cu prilejul aniversării a 65 de ani”, în *Astra Sabesiensis*, Nr. 6, Cluj-Napoca, 2020, pp. 9-13 (ISSN 2457-8150; ISSN-L 2457-8150).

2. Mircea-Gheorghe Abrudan, „In Memoriam: Keith Hitchins, un mare istoric și prieten al românilor”, în *Anuarul Institutului de Istorie „George Barițiu” din Cluj-Napoca, Series Historica*, tom LIX, București, 2020, pp. 487-490 (ISSN 1584-4390; Online ISSN 2344-2093).

3. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Vocația istoricului și importanța cunoașterii istoriei astăzi”, în *Astra Clujeană*, Anul XVI, Nr. 3-4, Cluj-Napoca, 2020, pp. 28-32. (ISSN 2284-5321; ISSN-L 2284-5321).

4. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Ana Grama la 80 de ani: aniversarea unei mari doamne a istoriografiei și etnomuzeografiei românești”, în *Astra Clujeană*, Anul XVI, Nr. 3-4, Cluj-Napoca, 2020, pp. 64-66. (ISSN 2284-5321; ISSN-L 2284-5321).

5. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Academicianul Ștefan Pascu (1914-1998): omul, istoricul, magistrul”, în *Buletin Informativ*, Nr. 5/1, 2020, Cluj-Napoca, august, 2020, pp. 27-29 (ISSN 2602-1617, ISSN-L 2602-1617).

6. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Biserica în slujba națiunii: centenarul Consistoriului ortodox din Cluj”, în *Astra Clujeană*, Anul XVI, nr. 1-2, Cluj-Napoca, 2020, pp. 10-15 (ISSN 2284-5321; ISSN-L 2284-5321).

7. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Protopopul Aurel Munteanu, martir al poporului român și mucenic al Bisericii Ortodoxe (1882-1940)”, în *Calendarul Renașterea*, Anul III, Nr. 3, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020, pp. 307-338 (ISSN 2601-3290).

8. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Participarea României la «Războiul pentru întregirea neamului» și suferințele preoțimii române din Transilvania”, în *Orașul, revistă de cultură urbană*, Anul XII, Nr. 41, Cluj-Napoca, 2017, pp. 8-11 (ISSN 1841-9704).

9. Mircea-Gheorghe Abrudan, Gabriel-Viorel Gârdan, „Ctitoriile transilvănene ale Sfântului voievod Constantin Brâncoveanu”, în *Credința. The Faith Magazine*, Vol. LXV, No. 2, April-June, Chicago, 2014, pp. 6-11 (ISSN 0195-0452).

10. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Provinz im Zeitalter der Aufklärung. Siebenbürgen und die Steiermark im Vergleich (Österreichisch-rumänisches Symposium) (Graz, 6-8 March 2010)”, în *Colloquia. Journal of Central European History*, Volume XVIII, Cluj-Napoca, 2011, pp. 212-214 (ISSN 1223-5261).

Participări la manifestări științifice interne și internaționale:

1. Mircea-Gheorghe Abrudan, „Gripa a bătuit groaznic” – pandemia de gripă spaniolă din 1918 în memorialistica și presa din Transilvania, la Conferința „Medicină și Teologie, ediția a XIX-a: Provocări medicale, teologice, sociale și culturale, întâlnite în contextul marilor epidemii”, organizată de Arhiepiscopia Ortodoxă Română a Vadului, Feleacului și Clujului; Facultatea de Teologiei Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, Asociația Medicală Română, filiala Bistrița-Năsăud, Centrul de Bioetică al Universității Babeș-Bolyai, Societatea Română de Istoria Medicinii, Cluj-Napoca, 25-26 mai 2020 (on-line).

2. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Protopopul Aurel Munteanu al Huedinului, martir al Neamului românesc și al Bisericii Ortodoxe*, la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie. Cultură. Civilizație”, ediția a XXVI-a, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” Târgu Mureș al Academiei Române, Centrul European de Studii în Probleme Etnice București, Centrul European de Studii Covasna - Harghita, Sfântu Gheorghe, Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan”, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Forumul Civic al Românilor din Covasna, Harghita și Mureș, Complexul Sportiv Național Izvorul Mureșului, jud. Harghita, 25-26 septembrie 2020.

3. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Centenar Trianon: un proiect al TVR Cluj dedicat opiniei publice românești*, la Sesiunea Națională de Comunicări Științifice „Românii din sud-estul Transilvaniei. Istorie. Cultură. Civilizație”, ediția a XXVI-a, organizată de Institutul de Cercetări Socio-Umane „Gheorghe Șincai” Târgu Mureș al Academiei Române, Centrul European de Studii în Probleme Etnice București, Centrul European de Studii Covasna - Harghita, Sfântu Gheorghe, Episcopia Ortodoxă a Covasnei și Harghitei, Centrul Ecleziastic de Documentare „Mitropolit Nicolae Colan”, Muzeul Național al Carpaților Răsăriteni, Forumul Civic al Românilor din Covasna, Harghita și Mureș, Complexul Sportiv Național Izvorul Mureșului, jud. Harghita, 25-26 septembrie 2020.

4. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Asistența religioasă ortodoxă în armata cezaro-crăiască a Monarhiei habsburgice în secolele XVIII-XIX*, la Conferința Internațională „Istoria și scrisul istoric azi. Opțiuni metodologice, Paradigme, Agendă”, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române - Filiala Cluj-Napoca și de Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca, 2-5 februarie 2020.

5. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Pr. Acad. Ioan Lupăș, un cărturar ardelean de trei ori întemnițat pentru „legea românească”*, la Simpozionul Internațional „Destine frânte pentru țară în vatra istorică românească”, ediția a doua, organizat de Arhiepiscopia Tomisului, Mănăstirea Derwent, Asociația Casa Mării Negre, Asociația Națională Cultul Eroilor Regina Maria, filiala Constanța, 6 iulie 2019, Mănăstirea Derwent, comuna Galița, jud. Constanța/România.

6. Mircea Abrudan, *Edificiile religioase fortificate din România*, la Colocviul „PR4: Imaginar religios românesc”, organizat de „Unitatea executivă pentru finanțarea Învățământului Superior, a cercetării, dezvoltării și inovării” prin echipa proiectului „Enciclopedia Imaginariilor

din România. Patrimoniu istoric și identități cultural-lingvistice (ROMIMAG)”, 18-19 iunie 2019, Cluj-Napoca/România.

7. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Arhiva Protopopiatului Ortodox Săliște: istorie, organizare, conținut*, la Conferința internațională „Cultură scrisă și civilizație modern în Transilvania (sec. XIII-XIX)”, organizată de Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, 22-23 mai 2019, Cluj-Napoca/România.

8. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Două cărți patristice traduse și publicate în 1865 din îndemnul și cu prefața mitropolitului Andrei Șaguna*, la Simpozionul internațional „Comuniune și comunități: jertfă, slujire, spiritualitate”, organizat de Episcopia Caransebeșului și Universitatea „Eftimie Murgu” din Reșița, 6-7 mai 2019, Caransebeș/România.

9. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Contribuția Bisericii Ortodoxe Române din Banat la făurirea și consolidarea Marii Uniri*, la Simpozionul cu participare internațională „Centenarul bănățean. Un secol de administrație românească la frontariile României”, organizat de Mitropolia Banatului, 27-29 iulie 2019, Timișoara/România.

10. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Contribuția Bisericii Ortodoxe din Ardeal și Banat la Marea Unire*, la Simpozionul Internațional „Local și Universal în Ortodoxia românească. Credință - Unitate - Identitate”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Dumitru Stăniloae” a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, Mitropolia Moldovei și Bucovinei, Institutul Cultural Român și Institutul de Investigare a Crimelor Comunismului și Memoria Exilului Românesc, 9-11 mai 2018, Iași/România.

11. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Preotul unit hunedorean Ștefan Berindei în vâltoarea Marelui Război: între refugiul moldovenesc, convertirea la Ortodoxie și Marea Unire*, la Simpozionul teologic internațional „Credință - Unitate - Națiune”, organizat de Episcopia Devei și Hunedoarei, 19-20 octombrie 2018, Deva/România.

12. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Mitropolitul Andrei Șaguna - ziditor al unității românilor prin Biserică*, la Simpozion, Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, 10-11 noiembrie 2018, Gyula/Ungaria.

13. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Mănăstirea Cozia în cartografiile și descrierile austriece din secolul al XVIII-lea*, la Simpozionul Național „Voievodul Mircea cel Bătrân, apărător al dreptei credințe și ctitor de lăcașuri sfinte”, organizat de Arhiepiscopia Râmnicului, 20-21 ianuarie 2018, Râmnicu Vâlcea/România.

14. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Unificarea jurisdicțional-canică și juridică a Bisericii Ortodoxe Române după Marea Unire: negociere și legislație*, la Sesiunea de comunicări științifice „Dreptul la imagine.

România 100. Comunicări științifice privind impactul Marii Uniri asupra legislației românești”, organizată de Facultatea de Drept a Universității „Babeș-Bolyai”, 26 martie 2018, Cluj-Napoca/România.

15. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Clerici bănățeni făuritori ai Marii Uniri*, la Conferința Națională „Biserică și Națiune la Românii din Banat și Transilvania. Episcopul Miron Cristea și Marea Unire”, organizat de Muzeul Județean de Etnografie și al Regimentului de Graniță Caransebeș, în colaborare cu Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca și Episcopia Ortodoxă a Caransebeșului, 24-26 septembrie 2018, Caransebeș/România.

16. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Henri Mathias Berthelot și românii ardeleni: imaginea generalului francez în „Gazeta Poporului” de la Sibiu*, la Simpozionul Științific „Pe urmele generalului Henri Mathias Berthelot în România”, organizat de Academia Română, Filiala Cluj-Napoca, Institutul de Istorie „George Barițiu” și Filiala Timișoara, Institutul de Studii Banatice „Titu Maiorescu”, 25 septembrie 2018, Comuna General Berthelot (jud. Hunedoara)/România.

17. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Preoți ai Episcopiei Aradului - făuritori ai Marii Uniri*, la Simpozionul Național „Biserica Ortodoxă Română și Marea Unire de la 1918. Contribuția teologiei arădene”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă „Ilarion V. Felea” a Universității „Aurel Vlaicu” Arad și Arhiepiscopia Aradului, 30-31 octombrie 2018, Arad/România.

18. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Pr. Acad. Ioan Lupăș - făuritor și memorialist al unirii Transilvaniei cu România*, Conferința națională științifică „Aradul - capitală politică a Marii Uniri”, organizat de Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad, Universitatea de Vest „Vasile Goldiș”, Centrul Municipal de Cultură Arad, Primăria Municipiului Arad, Consiliul Județean Arad, Biblioteca Județeană Alexandru D. Xenopol Arad, 20-21 noiembrie 2018, Arad/România.

19. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Icoana lui Hristos în teologhisirea lui Karl Christian Felmy*, la Simpozionul internațional „Jertfă și mărturisire”, organizat de Episcopia Caransebeșului, 24-25 aprilie 2017, Oravița/România.

20. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Karl Kuzmany și Andrei Șaguna: un episod al contactelor dintre Reformă și Ortodoxie în Monarhia dunăreană la mijlocul secolului XIX*, la Simpozionul internațional „Theologischer Dialog zu Beginn des dritten Jahrtausends. 500 Jahre seit der Reformation. 500 Jahre interkonfessionelle Beziehungen”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă din cadrul Universității 1 Decembrie 1918, 30 octombrie - 1 noiembrie 2017, Alba Iulia/România.

21. Mircea-Gheorghe Abrudan, *„Clujul Ortodox” – o foaie parohială prea puțin cunoscută din Clujul interbelic*, la Congresul Național de Istorie a Presei, ediția a X-a, cu tema *Tradiții ale presei religioase din România*, 31 martie – 1 aprilie 2017, Cluj-Napoca/România.

22. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Andrei Șaguna și Jakob Rannicher: o prietenie care a depășit granițele etnice și confesionale în Transilvania secolului al XIX-lea*, la Simpozionul național „Reformă și Ortodoxie”, organizat de Centrul de Cercetare Ecumenică Sibiu și de Facultatea de Teologie „Sfântul Andrei Șaguna” din cadrul Universității Lucian Blaga din Sibiu, 22 – 23 mai 2017, Sibiu/România.

23. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Marea Adunare Națională de la Alba Iulia reflectată în presa bisericească ortodoxă a vremii din Banat și Transilvania*, la al XVI-lea Simpozion național de jurnalism cu participare internațională „Marea Unire reflectată în mass-media”, organizat de Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, Facultatea de Științe Politice, Administrative și ale Comunicării, Departamentul de Jurnalism, 27-28 octombrie 2017, Cluj-Napoca/România.

24. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Small Wallachia under the Rule of the Habsburgs (1716-1739)*, la „International Conference State & Society in Europe, 10th edition”, organizată de Biblioteca Județeană „Alexandru și Aristia Aman” Dolj și Universitatea din Craiova, 25-27 octombrie 2017, Craiova/România.

25. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Youcat în limba română. Studiu lingvistic și abordare teologică ortodoxă*, la Simpozionul internațional de Teologie, Istorie, Muzicologie și Artă „Educație și mărturisire formarea creștină a tinerilor în spiritul viu al tradiției”, 13-16 noiembrie 2016, Cluj-Napoca/România.

26. Mircea-Gheorghe Abrudan, *O biografie culturală a sfântului mitropolit Andrei Baron de Șaguna*, la Simpozionul internațional organizat de Institutul de Cercetări al Românilor din Ungaria, 12-13 noiembrie 2016, Giula/Ungaria.

27. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Zwei berühmten Leitfiguren der 'Europäisierung' in Siebenbürgen in der zweiten Hälfte des 19. Jh.: Andreas Freiherr von Schaguna und Georg Daniel Teutsch*, la Internationale Tagung „Leitfiguren der ‚Europäisierung‘ Südosteuropas im langen 19. Jahrhundert”, organizată de fundația „Pro Oriente” prin „Kommission für südosteuropäische Geschichte”, 24.-25. Oktober 2016, Graz/Austria.

28. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Crâmpoie din istoria culturală a Bisericii Ortodoxe Române: difuzarea cărții bisericești tipărite între 1830-1900 în parohiile Banatului de Munte în lumina unor inventare inedite*, la

Simpozionul internațional „Slujire și educație”, organizat de Episcopia Caransebeșului, 9-10 mai 2016, Caransebeș/România.

29. Mircea-Gheorghe Abrudan, *„Amintiri din Transilvania în zile furtunoase”. Frontul transilvan al Primului Război Mondial în memorialistica sașilor ardeleni*, la Conferința cu participare internațională „Războiul din umbră din timpul Primului Război Mondial. 100 de ani de la intrarea României în Primul Război Mondial”, organizată de Universitatea „Aurel Vlaicu” Arad, Centrul Cultural Arad, 23-25 iunie 2016, Arad/România.

30. Mircea-Gheorghe Abrudan, *„Amintiri din viața preotească”. Experiențele Marelui Război în memoriile preotului ortodox transilvănean Ioan Broșu*, la Colocviile Vasile Moga, ediția a III-a, organizate de „Despărțământul ASTREI Vasile Moga Sebeș”, 26 noiembrie 2016, Sebeș/România.

31. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Marele Război în memorialistica generalului sas transilvănean Arthur Arz von Straussenburg*, la Congresul Național al istoricilor români, organizat de Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca și Academia Română, filiala Cluj-Napoca, 25-28 august 2016, Cluj-Napoca/România.

32. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Strămutări de populație în anii Marelui Război. Studiu de caz: deportarea preoților români transilvăneni în vestul Ungariei*, la Congresul Național al istoricilor români, organizat de Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca și Academia Română, filiala Cluj-Napoca, 25-28 august 2016, Cluj-Napoca/România.

33. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Andrei Șaguna în rapoartele secrete ale Ministerului de Interne de la Viena*, Congresul Național al istoricilor români, organizat de Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca și Academia Română, filiala Cluj-Napoca, 25-28 august 2016, Cluj-Napoca/România.

34. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Sebastian Stanca: memorialist al Primului Război Mondial*, la Conferința omagială: „Sebastian Stanca (1878-1947). Un cleric-cărturar din Sebeșul de altădată”, organizată de „Despărțământul ASTREI Vasile Moga Sebeș”, 7 martie 2016, Sebeș/România.

35. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Ioan Popasu și Andrei Șaguna, contracandidați în cursa pentru scaunul episcopal al Ardealului, aspecte inedite din anii 1845-1848*, la Simpozionul internațional „Misiune și propovăduire. 150 de ani de la întemeierea Episcopiei Caransebeșului”, organizat de Episcopia Caransebeșului, 20-21 aprilie 2015, Caransebeș/România.

36. Mircea-Gheorghe Abrudan, *„My Participation in the First World War”: The Manuscript Diary of the Transylvanian Saxon Otto Folberth*, la International Conference „World War I. The Other Faces of the War”, organizată de Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, Academia Română, Centrul de Studii Transilvane și Universităt Graz, 12-14 October 2015, Cluj-Napoca/România.

37. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Doi mari păstori de suflete ai românilor ortodocși ardeleni în presa de la Leipzig*, la Simpozionul internațional de Teologie, Istorie, Muzicologie și Artă „Misiunea parohiei și a mănăstirii într-o lume în continuă schimbare”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, 3-4 noiembrie 2015, Cluj-Napoca/România.

38. Mircea-Gheorghe Abrudan, *De la „biserica grecească neunită” la „biserica greco-orientală”: itinerarul redenumirii Bisericii Ortodoxe din Austria între pașoptism și dualism*, la Conferința „Confesiune, societate, identitate”, organizată de Centrul de Studii Transilvane al Academiei Române, filiala Cluj-Napoca în cadrul Zilelor Academice Clujene, ediția 2015, 12 mai 2015, Cluj-Napoca/România.

39. Mircea-Gheorghe Abrudan, *„Participarea mea în Primul Război Mondial”. Jurnalul inedit al sasului transilvănean Otto Folberth*, la Colocviile Vasile Moga, ediția a II-a „Quo vadis Europa? Primul Război Mondial: istorie, cultură, mentalități (1914-1918)”, organizate de „Despărțământul ASTREI Vasile Moga Sebeș”, 11-13 decembrie 2015, Sebeș/România.

40. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Activitatea și moștenirea episcopului Vasile Moga în lumina unor documente culese din arhivele de la Viena*, la Simpozionul național de istorie bisericească „Păstori și păstorire în trecutul Bisericii noastre”, organizat de Episcopia Devei și Hunedoarei, 25-26 septembrie 2015, Deva/România.

41. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Youcat. Reflecții ortodoxe pe marginea unui proiect misionar recent al Bisericii Romano-catolice*, la Sesiunea de comunicări studentești „Misiunea: vocație sau strategie? Modele de misiune creștină”, ediția a VII-a, organizată de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, 4 iunie 2015, Cluj-Napoca.

42. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Primul Război Mondial în istoriografia și memorialistica sașilor ardeleni*, la Conferința Internațională „Primul Război Mondial. Perspectivă istorică și istoriografică”, organizată de Centrul de Studii Transilvane al Academiei Române și de Universitatea Babeş-Bolyai Cluj-Napoca, în cadrul Zilelor Academice Clujene, 3-5 iunie 2014, Cluj-Napoca/România.

43. Mircea-Gheorghe Abrudan, *The Memoirs of the „Great War”. A new and credible source for the historiography? Case study: The First World War reflected in the Romanian and Saxon memorialistic writings from Banat and Transylvania*, la Simpozionul Internațional „Das Gedenken und (k)ein Ende – was bleibt vom Jahr 2014? Das Gedenkjahr 1914/2014 und sein historiografisches Vermächtnis”, organizat de Österreichisches Staatsarchiv, 10.-12. Dezember 2014, Viena/Austria.

44. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Die Haltung der siebenbürgisch-sächsischen Landeskirche gegenüber dem Ausbruch des Ersten Weltkriegs*, la Conferința internațională și interdisciplinară „1914 Krise-Criza-Crisis”, organizată de Biblioteca Austria din Cluj-Napoca, 21-22 mai 2014, Cluj-Napoca/România.

45. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Sfântul voievod martir Constantin Brâncoveanu sprijinitor și ocrotitor al unei instituții ecleziastice martirice – Mitropolia Ardealului*, la Simpozionul internațional „Euharistie, Spovedanie, Martiriu”, organizat de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 3-5 noiembrie 2014, Cluj-Napoca/România.

46. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Politica ecleziastică a Sfântului Voievod Constantin Brâncoveanu în Transilvania*, la Simpozionul internațional „Taină și mărturisire”, organizat de Episcopia Caransebeșului, 27-29 aprilie 2014, Caransebeș/România.

47. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Presentation of local history of Orthodox Church*, la International Ecumenical Fellowship Miniconference, organizată de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai și de International Ecumenical Fellowship, 4-5 septembrie 2014, Cluj-Napoca/România.

48. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Atitudinea conducerii Bisericii Evanghelice din Transilvania față de izbucnirea Primului Război Mondial*, la Conferința Națională „100 de ani de la declanșarea Primului Război Mondial. Contribuția sebeșenilor la Război și Marea Unire”, 5 decembrie 2014, Sebeș/România.

49. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Ierarhul și împăratul: o scrisoare inedită a lui Andrei Șaguna către Franz Joseph*, la Simpozionul internațional „Taină și mărturisire”, organizat de Episcopia Caransebeșului, 13-14 mai 2013, Caransebeș/România.

50. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Doi arhieri români ardeleni în presa de la Leipzig sau istoria Bisericii Ortodoxe ilustrate prin imagini*, la Conferința Națională „Imaginea în istorie tipologii în societatea de ieri și de azi”, organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 19-20 aprilie 2013, Cluj-Napoca/România.

51. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Imaginea mitropolitului Andrei Șaguna la sașii ardeleni până la 1918*, la Sesiunea de comunicări științifice a doctoranzilor în istorie, Ediția a VIII-a, organizată de Școala doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură” din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 31 mai-1 iunie 2013, Cluj-Napoca/România.

52. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Nicolae Iorgas Siebenbürgen-Reise und der 1906 veröffentlichte Bericht über das Land und seine Bewohner*, la 27. Internationale Siebenbürgische Akademiewoche „Die europaweite Rezeption Siebenbürgens und des Banats in Geschichte und Gegenwart”, organizată de Verein für Siebenbürgische Landeskunde & Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians Universität München, 26. August-2. September 2012, Kallesdorf-Arcalia-Arokalja/România.

53. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Orthodoxie und Luthertum in Siebenbürgen zwischen 1848-1916” (Historische Entwicklung und Konfessionelle Beziehungen)*, la 12. Internationales Graduiertenkolloquium zur Geschichte und Gegenwart des Donau-Karpatenraumes, organizat de Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians Universität München, 31 Oktober - 2 November 2012, Bad Kissingen/Germania.

54. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Identitatea confesională a sașilor ardeleni în a doua jumătate a secolului al XIX-lea și începutul secolului XX (1848-1920)*, la Sesiunea de comunicări științifice a doctoranzilor în istorie, Ediția a VII-a, organizată de Școala doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură” din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 18-19 mai 2012, Cluj-Napoca/România.

55. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Sfânta Taină a Botezului în gândirea teologică a mitropolitului Andrei Șaguna (1808-1873)*, la Simpozionul Internațional „Studia Theologica Doctoralia”, ediția a III-a, organizat de Facultatea de Teologie „Dumitru Stăniloae” a Universității Alexandru Ioan Cuza din Iași, 16-17 mai 2011, Iași/România.

56. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Der rumänisch orth. Erzbischof und Metropolit Andreas Freiherr von Schaguna (1808-1873)*, la 26. Internationale Siebenbürgische Akademiewoche „Glorifizierung, Demontage, Selbstreflexion-Personengeschichtliche Zugänge zur Kultur und Geschichte Siebenbürgens”, organizată de Verein für Siebenbürgische Landeskunde & Institut für deutsche Kultur und Geschichte Südosteuropas an der Ludwig-Maximilians Universität München, 11.-19. September 2011, Brașov/România.

57. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Micromonografie demografică a localității Cluj-Mănăstur între anii 1850-1900*, la Conferința națională „Viață cotidiană, familie, alimentație și populație în secolele XVIII-XXI”, organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 18-19 martie 2011, Cluj-Napoca/România.

58. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Statutul organic șagunian și posibilele influențe constituționale săsești*, la Sesiunea de comunicări științifice a doctoranzilor în istorie cu participarea școlii doctorale Elte din Budapesta, Ediția a VI-a, organizată de Școala doctorală „Istorie. Civilizație. Cultură” din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 20 mai 2011, Cluj-Napoca/România.

59. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Relațiile de cordialitate dintre cele două personalități eclesiastice de excepție ale Transilvaniei secolului XIX: Andrei Șaguna și Georg Daniel Teutsch*, Sesiunea Științifică Națională „Elitele în spațiul românesc. Structuri, paradigme, evoluții”, ediția a II-a, organizată de Universitatea 1 Decembrie 1918, 2-3 iunie 2011, Alba Iulia/România.

60. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Considerații privind aristocrația și burghezia în Germania wilhelmiană*, la Lucrările Sesiunii Naționale de Comunicări Științifice Studentești a studenților de la Istorie „Anul 2008 la o triplă aniversare: 160 de ani de la Revoluția din 1848, 130 de la câștigarea Independenței (1878) și 90 de ani de la Marea Unire (1918)”, organizată de Facultatea de Istorie și Filosofie a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 15-18 mai 2008, Cluj-Napoca/România.

61. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Sfinții Îngeri în Vechiul Testament – o prezentare generală*, Sesiunea de comunicări studentești nivel Bachelor „Sfinții Îngeri în Tradiția Ortodoxă”, organizată de Facultatea de Teologie Ortodoxă a Universității Babeș-Bolyai Cluj-Napoca, 24-25 martie 2008, Cluj-Napoca/România.

62. Mircea-Gheorghe Abrudan, *Mitropolitul Andrei baron de Șaguna: simbol și moștenire a ortodoxiei românești din Ardeal*, la Lucrările Sesiunii Naționale de „Comunicări Științifice Studentești a studenților de la Istorie”, organizată de Universitatea 1 Decembrie 1918, 21-22 noiembrie 2008, Alba-Iulia/România.

Alte activități:

Colaborator cu eseuri, articole și note de lectură al următoarelor Reviste de cultură și spiritualitate: „Revista Renașterea”, editată de Arhiepiscopia Vadului, Feleacului și Clujului; „Telegraful Român”, editat de Arhiepiscopia

Sibiului; „Ziarul Lumina”, editat de Patriarhia Română; „Foaia Diecezană”, publicată de Episcopia Caransebeşului; „Biserica și Școala”, patronată de Arhiepiscopia Aradului; „Semn”, editată de Casa de Cultură a Studenților din Cluj-Napoca; și „Astra Năsăudeană”, publicată de Despărțământul Năsăud al ASTREI.

Colaborator al unor emisiuni culturale și de istorie difuzate de Radio Renașterea din Cluj-Napoca și Radio România Cluj.

Moderator al emisiunilor „Centenar Trianon 1920-2020” realizate în cadrul unui proiect al TVR Cluj împreună cu Institutul de Istorie „George Barițiu” al Academiei Române, realizator Luminița Purdea Cotuțiu, difuzare la TVR Cluj în iunie-decembrie 2020 și încărcate pe www.youtube.com.